

VRAGENLIJST VOOR DE KANDIDAAT-COMMISSARIS**Kaja KALLAS****Hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn?

Ik weet uit eigen ervaring hoe het is om niet in de Europese Unie te leven, en wél — om in onvrijheid te leven, en in vrijheid. Deze ervaring mij persoonlijk diep geraakt en ertoe geleid dat ik vastbesloten ben om de Europese waarden en het algemeen belang naar beste kunnen te verdedigen en te bevorderen.

Toen Estland zich in 1991 ontworstelde aan de Sovjetbezetting, was ik getuige van het einde van de dictatuur en het transformerende, maar lastige herstel van de vrijheid, een democratische relatie tussen burger en staat, de rechtsstaat en een vrijemarkteconomie. Maar hoe moeilijk dit proces ook was, elke Est was ervan doordrongen dat we de verschrikkingen van het verleden achter ons moesten laten. Vandaag ben ik mij er terdege van bewust dat we onze verworvenheden en de Europese waarden waarop de Europese Unie is gegrondvest, moeten koesteren. Als hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Europese Commissie zal ik de waarden en het algemeen belang van de Europese Unie met hart en ziel verdedigen.

Beroepsmatig kreeg ik voor het eerst te maken met Europees beleid toen ik mij als advocaat specialiseerde in Europees mededingingsrecht. Tegen de tijd dat ik het advocatenkantoor als partner verliet, had ik blijk gegeven van mijn inzicht in het mededingingsbeleid, van mijn vaardigheden als advocaat, maar ook van mijn vermogen om leiding te geven. Die laatste kwaliteit heb ik verder ontwikkeld als docent aan de Estse Business School. Deze vroege ervaring als leidinggevende hielp mij te worden wie ik vandaag ben, namelijk iemand die ervan doordrongen is dat het cruciaal is voor een leider om blijk te geven van empathie, vriendelijkheid en medeleven, zeker in diplomatieke hoedanigheid.

Toen ik in 2014 werd verkozen tot lid van het Europees Parlement, had ik al in het Estse parlement gezeten en was ik intellectueel in veel opzichten klaar voor een politieke carrière in Europa. Dat mijn vader Europees commissaris is geweest, heeft mij beslist geïnspireerd. Mijn ambtstermijn als lid van het Europees Parlement hielp mij bovendien kennis op te doen die ik relevant acht voor de functie van HV/VV. Als lid van de Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) heb ik bijvoorbeeld leidinggegeven aan de werkzaamheden van het Parlement met betrekking tot zes belangrijke verslagen, over onder meer de strategie voor de digitale eengemaakte markt en wetgeving inzake douaneovertredingen en -sancties. Bij beide dossiers moest tussen partijen en over nationale grenzen heen worden samengewerkt om een consensus tot stand te brengen die de diverse standpunten van de EU-lidstaten weerspiegelde. Daarbij was het zaak tot een juiste balans te komen en altijd de belangen van de Europese burgers voor ogen te houden. Toen ik tot premier werd verkozen, keerde ik terug naar Estland met een hernieuwd

besef van Estlands verantwoordelijkheid als lidstaat van de Europese Unie en van mijn persoonlijke verantwoordelijkheid om Estlands plaats in de EU te verdedigen.

Mijn regering heeft Estland door meerdere crises geloodst, waaronder de COVID-19-pandemie en een reeks energieprijschokken die het Oostzeegebied bijzonder hard trof. Ik heb er niet alleen blijk van gegeven een doeltreffende crisismanager te zijn, maar ben ook bijzonder trots op de vooruitgang die we tegelijkertijd op andere vlakken hebben geboekt: in 2023 legaliseerden we het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht, ondanks aanzienlijke weerstand, we richtten een nieuw ministerie van Klimaat op en we voerden de productie van hernieuwbare energie op, met een van de meest ambitieuze doelstellingen in de EU wat betreft elektriciteitsproductie voor de groene transitie. Ik was vastbesloten een onvermoeibare voorvechter te blijven van de Europese waarden, waaronder de grondrechten en gelijkheid voor iedereen. Dit uitgangspunt is leidend bij mijn dagelijks werk.

Als premier was ik ook volop in de gelegenheid om samen te werken met internationale partners en de afgelopen drie jaar was ik nauw betrokken bij multilaterale diplomatie op hoog niveau: ik nam deel aan onderhandelingen binnen de NAVO en de EU en vertegenwoordigde Estland op het wereldtoneel tijdens topontmoetingen en bijeenkomsten op hoog niveau. Met name deze ervaring komt mij goed van pas bij de taak die wacht. Zoals ik in het begin van mijn politieke loopbaan streefde naar consensus onder de leden van het Estse parlement, zocht ik later naar punten van overeenstemming tussen de leden van het Europees Parlement en smeedde ik compromissen tussen de lidstaten en op internationaal niveau. Daardoor weet ik nu uitstekend hoe ik complexe onderhandelingen op hoog niveau moet aanpakken en daarbij voor een juiste balans moet zorgen tussen nationale prioriteiten en de bredere Europese agenda.

De Europese veiligheid raakt mij zeer persoonlijk, als burger van een land dat al heel lang waarschuwt dat Rusland zijn imperialistische droom nooit heeft opgegeven. Het is echter mijn stellige overtuiging dat elk land zijn bijdrage moet leveren, ongeacht zijn geografische nabijheid tot vijandige buurlanden. Maar een jaar na de Russische invasie heb ik erop aangedrongen de defensie-uitgaven van Estland op te trekken tot meer dan 3 % van het bbp; ik heb er echter ook voor gezorgd dat Estland naar verhouding een van de grootste donoren van Oekraïne werd. Ik wilde dat Estland het goede voorbeeld zou geven. Daarom heb ik ook steeds gepleit voor een krachtiger stellingname van de EU, een gemeenschappelijk standpunt over de verantwoording voor de misdaden die Rusland in zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft gepleegd, het gebruik van bevroren Russische tegoeden voor de wederopbouw, en het initiatief om Oekraïne één miljoen stuks artilleriemunitie te leveren. Een verenigd Europa is de sterkste bescherming tegen de Russische agressie en van Europa's positie in de wereld. Europa moet het goede voorbeeld geven.

Als ik tot commissaris word benoemd, zijn dit de vaardigheden die ik meebreng, naast een enorme persoonlijke toewijding aan de toekomst van Europa en het succes van Europa als mondiale voortrekker.

Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Indien ik word benoemd, acht ik het als lid van het college en vicevoorzitter van de Commissie mijn prioriteit om een substantiële bijdrage te leveren aan de uitvoering van de politieke beleidslijnen van de Commissie. De beleidslijnen en mijn opdrachtbrief zijn daarbij mijn kompas. Ik zal streven naar een strategischer, assertiever en hechter buitenlands en veiligheidsbeleid, dat geschikt is om de uitdagingen van de wereld van vandaag aan te pakken en de waarden en belangen van de EU te bevorderen. Ik zal de veiligheid en defensie van de EU versterken en tegelijkertijd aanzetten tot een meer strategische benadering van onze buurlanden en partnerschappen. Ik zal een modern en gezamenlijk buitenlands beleid voorstaan. Ik zal zonder meer in een geest van collegialiteit met elk lid van het college samenwerken, zodat we de prioriteiten van de Commissie als collectief verwezenlijken.

Ik ben ervan overtuigd dat genderresponsieve beleidsmaatregelen en programma's en genderevenwichtige teams doeltreffender zijn en tot duurzamere resultaten leiden. Ik zal mij inzetten voor de integratie van een genderperspectief in ons externe optreden. De gelijkheid van vrouwen is namelijk niet alleen een kwestie van mensenrechten, maar ook van gezond verstand. Het genderactieplan III (GAP III) blijft het belangrijkste kader voor het mainstreamen van gender in ons buitenlands beleid.

Jonge Europeanen verwachten dat de EU werk maakt van vredeshandhaving, versterking van de internationale veiligheid en bevordering van internationale samenwerking. Ik ben van mening dat het de democratie en de samenleving van Europa ten goede zal komen als we jongeren een krachtiger stem en een grotere rol geven bij de

ontwikkeling van het EU-beleid. Ik ben van plan regelmatig jongerendialogen te houden om te horen waar jongeren behoefte aan hebben en waar zij zich zorgen om maken. De eerste dialoog zou in de eerste 100 dagen van mijn mandaat plaatsvinden.

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

Ik verbind mij ertoe dat ik mij na mijn benoeming tot vicevoorzitter altijd naar letter en geest zal houden aan de verplichtingen inzake onafhankelijkheid, transparantie, onpartijdigheid en beschikbaarheid, zoals omschreven in artikel 17, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en artikel 245 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Ik zal voldoen aan de geheimhoudingsplicht in de zin van artikel 339 VWEU. Ik zal ook de gedragscode van de leden van de Europese Commissie en de daarin vervatte bepalingen inzake belangenconflicten naleven en elke positie of situatie vermijden waardoor twijfels zouden kunnen rijzen over mijn onafhankelijkheid, onpartijdigheid en beschikbaarheid voor de Commissie. Mijn belangenverklaring is volledig en publiek toegankelijk, en ik zal deze snel bijwerken, mocht dat nodig zijn.

Als voormalig lid van het Europees Parlement heb ik er al blijk gegeven de hoogste ethische normen in acht te nemen en zowel de letter en de geest van de EU-Verdragen als de verplichting om in het Europees belang te handelen, volledig te eerbiedigen.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Met collegialiteit als leidend beginsel voor het optreden van de volgende Commissie zal ik nauw met mijn collega's in het college samenwerken om ervoor te zorgen dat Europa strategischer, assertiever en eensgezinder te werk gaat bij het nastreven van zijn belangen en bij het bevorderen van de op regels gebaseerde internationale orde en onze gemeenschappelijke universele waarden.

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten?

Als voormalig lid van het Europees Parlement ben ik er stellig van overtuigd — en weet ik uit eigen ervaring — dat doeltreffende interinstitutionele samenwerking het werk van de Europese Unie ten goede komt. Ik verbind mij ertoe deze belangrijke samenwerking als HV/VV voort te zetten. Ik zie ook in dat deze relatie in het gemeenschappelijk Europees belang is en in beide richtingen werkt. Toen ik deel uitmaakte van de delegaties van het Europees Parlement, onder meer als vicevoorzitter van de delegatie in de parlementaire samenwerkingscommissie EU-Oekraïne, als lid van de delegatie in de Parlementaire Vergadering Euronest en als lid van de delegatie voor de betrekkingen met de Verenigde Staten, constateerde ik de aanzienlijke voordelen van solide interparlementaire betrekkingen en zag ik hoe deze een basis kunnen vormen voor nauwe interinstitutionele samenwerking binnen de EU op grond van open informatie-uitwisseling. Het waarborgen van regelmatige uitwisselingen met het Europees Parlement, de leden van zijn commissies en zijn parlementaire delegaties zal ook mijn werkzaamheden als HV/VV ten goede komen. Ik zal dit punt in het college aan de orde stellen en er met name de leden van het college op attenderen die zich met internationale betrekkingen bezighouden.

Voorts onderstreept verkozen voorzitter Von der Leyen in haar opdrachtbrieven de doelstelling van de Europese Commissie om de bijzondere relatie tussen de Commissie en het Europees Parlement verder te benutten. Ik onderschrijf die doelstelling ten volle en zal mijn uiterste best doen om die te verwezenlijken.

In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Ik zal handelen in de geest van de Verdragen en vanuit de diepe overtuiging dat het vertrouwen van de Europese burgers alleen kan worden gewonnen door naar hen te luisteren en deel te nemen aan het democratisch debat, met name in het Europees Parlement.

Ik zal streven naar nauwe betrekkingen met het Parlement, op basis van openheid, transparantie, wederzijds vertrouwen en regelmatige uitwisselingen, zodat het Parlement zijn democratisch toezicht doeltreffend kan uitoefenen. Ik zal ter ondersteuning van mijn inspanningen een beroep doen op de parlementaire diplomatie.

Ik ben mij ten volle bewust van de verplichting het Europees Parlement regelmatig over de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid te raadplegen, overeenkomstig artikel 36 VEU. Ik ben persoonlijk van mening dat deze verplichting de verantwoordingsplicht waarborgt, de democratische legitimiteit van het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU vergroot en de zichtbaarheid van de EU en haar communicatie met de burgers in dat opzicht versterkt.

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven?

Als ik word benoemd, verbind ik mij ertoe bij de uitoefening van mijn functie volledig uitvoering te geven aan de toepasselijke Verdragsbepalingen, en met name artikel 36 VEU, en aan de verklaring over politieke verantwoordingsplicht van 2010. Ik zal de bepalingen van het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie van 2010, het Interinstitutioneel Akkoord van 2016 over beter wetgeven en het Interinstitutioneel Akkoord van 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, volledig naleven.

Overeenkomstig artikel 36 VEU zal ik het Europees Parlement raadplegen over de voornaamste aspecten van mijn werk en over de fundamentele keuzen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Ik verbind mij er specifiek toe een regelmatige dialoog te zullen voeren met de Commissie buitenlandse zaken en via plenaire debatten, en met name voor de goedkeuring van het jaarverslag van het Europees Parlement over de uitvoering van het GBVB en het GVDB en het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld. Ik verbind mij er ook toe een regelmatige dialoog over buitenlandse zaken te zullen voeren via uitwisselingen met de betrokken commissies en individuele uitwisselingen. Op het specifieke gebied van onderhandelingen over internationale overeenkomsten zal ik, overeenkomstig artikel 218, lid 10, VWEU en de desbetreffende rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU, ervoor zorgen dat het Europees Parlement in iedere fase van de procedure volledig, onmiddellijk en op passende wijze wordt geïnformeerd over zowel GBVB- als niet-GBVB-overeenkomsten die onder mijn verantwoordelijkheid vallen. Zo zal het Parlement democratische controle kunnen uitoefenen op het externe optreden van de Unie, overeenkomstig de Verdragen, conform het institutioneel evenwicht en zonder afbreuk te doen aan de prerogatieven van de betrokken instellingen.

Ik ben voornemens het Europees Parlement te blijven betrekken bij de strategische aansturing van de financiële instrumenten volgens de blauwdruk van de geopolitieke dialoog op hoog niveau die is ingesteld in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld (NDICI — Europa in de wereld). Ik zal ook de uitwisselingen in de bijzondere commissie een prominente plaats op onze gezamenlijke agenda blijven geven. Ik ben ook van plan zo mogelijk de interparlementaire conferenties over het GBVB/GVDB regelmatig bij te wonen. De praktijk om deze conferenties in aansluiting op de Gymnich-bijeenkomsten te organiseren heeft haar nut bewezen en het is dan ook de moeite waard deze aanpak voort te zetten.

Het uitnodigen van de voorzitters van de verschillende commissies die zich bezighouden met buitenlandse zaken voor de informele vergaderingen van de Raad Buitenlandse Zaken in zijn verschillende formaties is een aangelegenheid waarover ik actief in gesprek zal gaan met het roulerende voorzitterschap van de Raad van de EU.

Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Ik verbind mij ertoe volledig uitvoering te geven aan de relevante bepalingen van het Kaderakkoord van 2010 en van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 2016, dat tot doel heeft het partnerschap tussen het Europees Parlement en de Commissie te verdiepen.

Als ik word benoemd, zal ik er uit principe voor zorgen dat de parlementaire commissies worden betrokken bij alle belangrijke ontwikkelingen die onder mijn verantwoordelijkheid vallen, tegelijk en op voet van gelijkheid met de Raad, overeenkomstig het beginsel van institutioneel evenwicht en met inachtneming van de prerogatieven van alle betrokken instellingen.

Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle belangrijke ontwikkelingen die onder mijn verantwoordelijkheid vallen, tegelijk en op voet van gelijkheid met de Raad wanneer de bevoegdheden van beide instellingen gelijk zijn. Voorts beloof ik, conform de verklaring over politieke verantwoordingsplicht, dat ik en de diensten waarvoor ik verantwoordelijk ben, het gebruik om overleg te plegen in de fase waarin initiatieven en strategieën op het gebied van het GBVB worden gepland, zullen voortzetten en nog intensiever zullen aanwenden.

Vragen van de Commissie buitenlandse zaken

3. In de politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2024-2029 staat onder meer dat het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) van de EU moet worden afgestemd op de huidige mondiale realiteit en dat de EU assertiever moet zijn bij het nastreven van haar strategische belangen. Wat zijn, zonder vooruit te lopen op de besluitvormingsprocessen van de Commissie, uw concrete prioriteiten en doelstellingen/doelen op de korte, middellange en lange termijn (voor de duur van uw mandaat) met het oog op een meer strategisch, assertief, verenigd en op mensenrechten gericht GBVB dat gebaseerd is op de waarden en beginselen van de EU? Wat zijn voor u de belangrijkste uitdagingen (internationaal, regionaal, bilateraal, institutioneel enz.) bij het nastreven van deze prioriteiten en doelstellingen en hoe denkt u die met succes aan te gaan?

In deze gewelddadige, instabiele en gevaarlijke wereld, waarin de democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten voortdurend worden bedreigd, is voor de EU, als voorvechter van deze waarden en verdediger van de op regels gebaseerde internationale orde, een uiterst belangrijke rol weggelegd; in dat kader moet zij partnerschappen met anderen aangaan. Onze op de politieke beleidslijnen gebaseerde prioriteiten voor de komende vijf jaar zullen bepalend zijn voor de rol die Europa de komende vijftig jaar speelt op het wereldtoneel. Door nu de juiste beslissingen te nemen, waarborgen we dat de toekomst van de EU geen speelbal wordt van gebeurtenissen of door anderen wordt bepaald. In algemene zin zijn dit de doelstellingen en waarden waarop ons gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid volgens mij moet zijn gebaseerd. Als ik word benoemd, zal ik inclusief te werk gaan en overleggen met mijn collega's in het college, het Europees Parlement, de Raad, de lidstaten en de kandidaat-lidstaten. Ik ben het er ook mee eens dat de besluitvorming van de EU op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) sneller en efficiënter moet verlopen. Dat kan onder meer door constructieve onthouding en stemming met gekwalificeerde meerderheid, indien het Verdrag daarin voorziet. Ik zal samenwerken met de Raad en de lidstaten en prioriteit geven aan het verhelpen van de belemmeringen om ten volle gebruik te maken van mijn prerogatieven uit hoofde van het Verdrag, maar ik wil ook dat het externe optreden van de EU als een gedeelde verantwoordelijkheid wordt ervaren.

Mijn kortetermijnprioriteit moet zijn om de dringende mondiale problemen aan te pakken: de Russische oorlog tegen Oekraïne en de versterking van de veiligheid en defensie van de EU. Onze reactie op de illegale aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne toont de wereld wie we zijn en welke waarden wij hooghouden. Het is niet alleen moreel juist om Oekraïne politiek, economisch en militair te ondersteunen tot deze oorlog is gewonnen – de EU laat met een meer strategisch, assertief, verenigd en op mensenrechten gericht GBVB ook zien dat zij echt een geloofwaardige rol kan spelen op het wereldtoneel. De EU-steun voor de wederopbouw van het land is ook van cruciaal belang voor de voorbereidingen op het lidmaatschap van de EU. In dat kader moet worden gezorgd voor gerechtigheid voor elk slachtoffer van oorlogsmisdaden en moet Rusland betalen voor de schade die het heeft veroorzaakt.

Het komt er nu op aan de veiligheid en defensie van de EU te versterken; beide zijn namelijk in gevaar. Dringend optreden is geboden. In de eerste 100 dagen van het mandaat zal ik samen met de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart een witboek over de toekomst van de Europese defensie voorstellen. Daarin zullen we aangeven welke investeringen nodig zijn en ideeën presenteren voor een langetermijnaanpak voor de totstandbrenging van een Europese defensie-unie. Paraatheid is een fundamenteel onderdeel van doeltreffende veiligheid en defensie en ik zal bijdragen aan de ontwikkeling van de strategie van de Unie inzake paraatheid. Ik zal mij inzetten om de operationele vermogens van de EU te vergroten, de civiele en militaire GVDB-missies te versterken en gebruik te maken van de nieuwe horizontale reeks beperkende maatregelen tegen hybride dreigingen. Ik zal ook prioriteit geven aan de verdere verdieping van het partnerschap tussen de EU en de NAVO ten aanzien van alle mogelijke veiligheids- en defensievraagstukken.

Terwijl de Russische oorlog tegen Oekraïne de integriteit van de Europese Unie bedreigt, heeft de crisis in het Midden-Oosten als gevolg van de terroristische aanslagen van 7 oktober 2023 ook bredere effecten: niet alleen escaleert het conflict in het Midden-Oosten, ook is er sprake van het hoogste niveau van antisemitisme in Europa sinds de Holocaust. De EU moet een voortrekkersrol blijven spelen bij de humanitaire inspanningen en met alle actoren samenwerken om het streven naar een rechtvaardige en alomvattende vrede in de regio te ondersteunen. Daarbij moet worden ingezet op het bevorderen van de tweestatenoplossing en het versterken van de partnerschappen met belangrijkste partijen in de regio. Als ik word benoemd, zal ik als HV/VV dan ook beslist alles op alles zetten en nauw samenwerken met de commissaris voor het Middellandse Zeegebied om een alomvattende EU-strategie voor het Midden-Oosten voor te stellen en gemeenschappelijke EU-standpunten te formuleren.

Van multilateraal tot regionaal niveau zal ik samen met de commissaris voor het Middellandse Zeegebied ideeën presenteren om de betrekkingen van de EU met de regio anders vorm te geven, op basis van een nieuw pact voor het Middellandse Zeegebied.

Net als de commissaris voor Internationale Partnerschappen wil ik dat de EU aan het einde van ons mandaat wereldwijd haar wederzijds voordelige langetermijnpartnerschappen heeft versterkt — van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied tot de Indo-Pacifische regio, onder meer met een nieuwe strategische agenda EU-India, en van Centraal-Azië tot Afrika. Een kortetermijnprioriteit in dit verband is onze voorbereiding op de top EU-Afrikaanse Unie in 2025. Onze partners zijn van belang. Ik zal mij onvermoeibaar inzetten om onze banden over de hele wereld aan te halen.

Regionaal en bilateraal zal ik samenwerken met onze strategische en gelijkgestemde partners, waaronder die in de G7, om gemeenschappelijke doelstellingen en belangen na te streven. Daarbij gaat het uiteraard ook om het Verenigd Koninkrijk en om de Verenigde Staten, die de belangrijkste partner en bondgenoot van de EU zullen blijven.

Ik zal ook alles in het werk stellen om de waarden van de EU te verdedigen en de belangen van de EU te beschermen tegen systeemrivalen. Mijn prioriteit bij de contacten met China bestaat erin de geopolitieke en economische veiligheid van de EU te waarborgen, door samen te werken met de verantwoordelijke collega's in het college van commissarissen en met de EU-lidstaten. De dringendste uitdagingen in dit verband zijn de steun van China aan Rusland en de structurele onevenwichtigheden tussen de EU en China die het gevolg zijn van niet-marktgerelateerde beleidsmaatregelen en -praktijken, die leiden tot oneerlijke concurrentie en een ongelijk speelveld.

Aangezien de externe dimensies van het interne beleid van de EU steeds belangrijker worden, of het nu gaat om migratie of klimaatverandering, om digitalisering of economische veiligheid, om energie of toegang tot kritieke grondstoffen, zal ik zorgen voor nauwe coördinatie met de bevoegde leden van het college en waar nodig overleggen met onze internationale partners. Migratie is een belangrijke uitdaging en duidelijke prioriteit voor veel EU-lidstaten. Wij zullen dan ook strategische betrekkingen op het gebied van migratie en veiligheid blijven ontwikkelen met niet-EU-landen, met name landen van herkomst en doorreis, en de instrumentalisering van migranten aan de buitengrenzen van de EU blijven bestrijden. Daartoe zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor het Middellandse Zeegebied, de commissaris voor Internationale Partnerschappen en de commissaris voor Binnenlandse Zaken en Migratie.

De manier waarop de EU haar betrekkingen met derde landen aan de andere kant van de wereld opbouwt, heeft grote gevolgen voor onze betrekkingen met onze naaste bureu, en met name de landen die lid willen worden van de EU. Met de commissaris voor Uitbreiding zal ik niet alleen prioriteit geven aan de betrekkingen met uitbreidingslanden, bijdragen aan pretoetredingsbeleidsevaluaties, onder meer op het gebied van veiligheid en defensie, goede nabuurschapsbetrekkingen en verzoening aanmoedigen, en bilaterale kwesties in het uitbreidingsproces helpen aanpakken. Ik zal wereldwijd mijn uiterste best doen om ervoor te zorgen dat ook nieuwe Europese burgers trots zijn op de Unie waarvan zij deel gaan uitmaken.

Deze benadering berust op de fundamentele eerbiediging van het internationaal recht, het Handvest van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waarvoor de laatste tijd alternatieve modellen opgeld doen. Ik ben van mening dat de EU de fundamentele verantwoordelijkheid heeft multilateralisme te bevorderen en bij te dragen aan de wereldwijde inspanningen om de op regels gebaseerde internationale orde, met inbegrip van de financiële architectuur, te hervormen en te moderniseren.

4. Hoe denkt u de coördinatie tussen de commissarissen, met name met de kandidaat-commissarissen voor het Middellandse Zeegebied en voor Internationale Partnerschappen, te verbeteren en daarmee de gecombineerde invloed van het externe beleid en de externe dimensie van het interne beleid aanzienlijk te vergroten? Wat zal uw aanpak zijn als het gaat om het toenemende gebrek aan duidelijkheid in de externe vertegenwoordiging van de EU en de behoefte aan een duidelijke omschrijving van de bevoegdheden van alle bij het externe optreden van de EU betrokken institutionele actoren? Hoe wilt u het gebruik van bestaande instrumenten verbeteren — of nieuwe instrumenten ontwikkelen — om de invloed van de EU op het wereldtoneel en de beleidsimpact van het gemeenschappelijk Europees extern optreden te maximaliseren? Daarbij moet u met name denken aan:

- *investeringen in partnerschappen over de hele wereld, onder meer via de Global Gateway;*
- *het strategische gebruik van de externe financieringsinstrumenten van de EU, ook met het oog op het volgende meerjarig financieel kader (waarbij ervoor wordt gezorgd dat het Parlement echt een stem in het kapittel krijgt bij de strategische sturing van die instrumenten);*

- *coherente, doeltreffende en strategische communicatie over het externe beleid en het extern optreden om valse narratieven en desinformatie in derde landen tegen te gaan;*
- *de afstemming van de beschikbare financiële middelen, de deskundigheid van het personeel en het aanwervingsbeleid van de EDEO, waaronder de striktere kwalificatievereisten voor de belangrijkste functies, op het gestelde ambitieniveau;*
- *de beoordeling van de doeltreffendheid van lopende GVDB-missies en -operaties en de instelling van nieuwe GVDB-missies en -operaties;*
- *de versterking van Europa's machtspositie in mondiale aangelegenheden en de bescherming van de EU tegen kwaadwillige beïnvloeding van buitenaf en tegen bedreigingen;*
- *een samenhangend en krachtiger Europees sanctiebeleid dat niet alleen Rusland belet om zijn agressie voort te zetten, maar zich ook richt tegen het omzeilen en ontduiken van sancties, met inbegrip van de wijze waarop u de capaciteit voor informatie-uitwisseling binnen de EU-instellingen en de lidstaten, maar ook met belangrijke partnerlanden beoogt te vergroten, waarop u iets zult doen aan het gebrek aan afstemming tussen een groot aantal landen, waaronder kandidaat-lidstaten, en waarop u steun verleent aan de totstandbrenging van een gecentraliseerde EU-capaciteit voor sanctiehandhaving en de mogelijkheid voor de Commissie om een afwijking van sancties aan te vechten die door een lidstaat is toegestaan op grond van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad.*

Hoe denkt u de coördinatie tussen de commissarissen, met name met de kandidaat-commissarissen voor het Middellandse Zeegebied en voor Internationale Partnerschappen, te verbeteren en daarmee de gecombineerde invloed van het externe beleid en de externe dimensie van het interne beleid aanzienlijk te vergroten?

In de politieke beleidslijnen en de opdrachtbrief wordt een visie uiteengezet waarin alle werkerreinen met elkaar samenhangen en waarvoor alle leden van het college in een geest van collegialiteit moeten samenwerken. In mijn rol als vicevoorzitter van de Commissie zal ik, indien ik word benoemd, regelmatig vergaderingen organiseren voor de commissarissen met externe verantwoordelijkheden, om de belangrijkste prioriteiten op elkaar af te stemmen en ons optreden te coördineren. Aangezien het belangrijk is de samenhang tussen intern en extern beleid te versterken en we tegemoet moeten komen aan de zorgen van derde landen die gevolgen van Europese wetgeving ondervinden, zal ik zo nodig ook andere leden van het college uitnodigen. Ik zal een gezamenlijke benadering van partnerlanden bevorderen, in het kader van de Team Europa-aanpak. Dit kan mijns inziens de aanwezigheid en diplomatieke invloed van de EU in de wereld alleen maar ten goede komen.

Wat zal uw aanpak zijn als het gaat om het toenemende gebrek aan duidelijkheid in de externe vertegenwoordiging van de EU en de behoefte aan een duidelijke omschrijving van de bevoegdheden van alle bij het externe optreden van de EU betrokken institutionele actoren?

De Verdragen bevatten het kader en de leidende beginselen voor de externe vertegenwoordiging van de Unie en zullen als zodanig in acht worden genomen. Dit is het kader waarbinnen ik zal werken, in het besef dat veel van de prioriteiten van de EU voor de volgende mandaatperiode belangrijke externe dimensies hebben die een nog sterkere vertegenwoordiging van de EU op het wereldtoneel vereisen en nog meer samenwerking tussen alle institutionele actoren die betrokken zijn bij het externe optreden van de EU, met volledige inachtneming van hun respectieve bevoegdheden.

Hoe wilt u het gebruik van bestaande instrumenten verbeteren — of nieuwe instrumenten ontwikkelen — om de invloed van de EU op het wereldtoneel en de beleidsimpact van het gemeenschappelijk Europees extern optreden te maximaliseren? Daarbij moet u met name denken aan:

- *investerings- en partnerschappen over de hele wereld, onder meer via de Global Gateway;*

Als ik word benoemd, zal ik met andere commissarissen samenwerken om alle beschikbare beleidsmaatregelen, instrumenten en middelen van de EU strategisch in te zetten en te benutten teneinde de internationale invloed van de EU te maximaliseren. Ik zal prioriteit geven aan de totstandbrenging van alomvattende wederzijds voordelige partnerschappen, op basis van een gedegen begrip van onze geopolitieke doelstellingen, de betrekkingen met onze partners en onze respectieve belangen. Wij zullen een geïntegreerde aanpak van het economisch, humanitair, ontwikkelings-, vredes- en veiligheidsbeleid volgen.

De Global Gateway heeft de veerkracht van zowel de Europese Unie als onze partnerlanden al kunnen versterken en tegelijkertijd een doeltreffende bijlage geleverd aan de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Overeenkomstig de politieke beleidslijnen en in nauwe samenwerking met de commissaris voor Internationale Partnerschappen zal ik helpen om de Global Gateway naar een hoger plan te tillen door onze partners één geïntegreerd aanbod te doen dat infrastructuurinvesteringen, handel en macro-economische steun omvat. Ik zal dit doen in Team Europa-verband, in het kader van onze brede partnerschappen en in synergie met bestaande of toekomstige partnerschappen met de betrokken landen, met inbegrip van de nieuwe partnerschappen voor schone handel en investeringen. Tegelijkertijd zal ik ook een gedifferentieerde aanpak steunen voor de minst ontwikkelde landen, kwetsbare of door conflicten verscheurde landen, en andere complexe situaties.

- *het strategische gebruik van de externe financieringsinstrumenten van de EU, ook met het oog op het volgende meerjarig financieel kader (waarbij ervoor wordt gezorgd dat het Parlement echt een stem in het kapittel krijgt bij de strategische sturing van die instrumenten);*

Als medewetgever speelt het Europees Parlement een centrale rol bij de sectorale onderhandelingen over het meerjarig financieel kader (MFK). Indien ik word benoemd, zal ik er samen met de betrokken commissarissen naar streven dat het Parlement betrokken blijft bij de strategische aansturing van de financieringsinstrumenten voor extern optreden, voortbouwend op het model dat is vastgesteld in het kader van de geopolitieke dialoog op hoog niveau die deel uitmaakt van het NDICI — Europa in de wereld. Het is van cruciaal belang dat deze instrumenten de EU als mondiale speler positioneren, onze paraatheid vergroten en de externe dimensie van de geopolitieke prioriteiten van de EU bevorderen. Dat zal op dit vlak mijn prioriteit zijn.

- *coherente, doeltreffende en strategische communicatie over het externe beleid en het extern optreden om valse narratieven en desinformatie in derde landen tegen te gaan;*

Ik zal prioriteit geven aan de ontwikkeling van een sterke strategische communicatiestrategie voor de mandaatperiode 2024-2029, met inbreng van alle relevante EU-actoren. Het is in ons gemeenschappelijk belang dat we vasthouden aan het devies “Eén boodschap, meerdere stemmen”. De EU-delegaties zullen een belangrijke rol spelen bij het afstemmen van onze boodschap op de lokale omstandigheden. Als onderdeel van onze communicatiestrategie moet het tegengaan van valse verhalen en desinformatie in derde landen als een duidelijke prioriteit gelden; hier ligt een belangrijke taak voor EU-diplomaten. Wat specifiek buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI) betreft, wil ik voortbouwen op de expertise waarover we reeds beschikken, onder meer in het Europees Parlement, en op succesvolle projecten als EUvsDisinfo. Tegelijkertijd wil ik dat de EDEO ten volle gebruikmaakt van digitale instrumenten en overlegt met deskundigen op het gebied van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging overal ter wereld, om ervoor te zorgen dat de EU een voortrekkersrol blijft spelen bij de bestrijding van deze dreiging. Als ik word benoemd, zal ik samen met mijn collega-commissarissen zorgen voor een gecoördineerde aanpak die synergieën waarborgt.

- *de afstemming van de beschikbare financiële middelen, de deskundigheid van het personeel en het aanwervingsbeleid van de EDEO, waaronder de striktere kwalificatievereisten voor de belangrijkste functies, op het gestelde ambitieniveau;*

De EDEO staat voor financiële uitdagingen als gevolg van de hoge inflatie in niet-EU-landen, met name sinds het begin van de Russische aanvalsoorlog. Tussen 2021 en 2023 zijn de niet-salarisgerelateerde uitgaven van de EDEO, die onder rubriek 7 vallen, in totaal met 8,9 % gestegen, en in de delegaties met 18 %, terwijl het niet-salarisgerelateerde budget in dezelfde periode slechts met 2,2 % is gestegen.

Ik zal ervoor zorgen dat de EDEO, samen met de diensten van de Commissie, de delegaties aanpast aan de geopolitieke realiteit en doeltreffender en efficiënter gaat functioneren. Ik zal mijn diensten ook opdragen een proactieve aanwervingsstrategie te blijven voeren, met gerichte interne en externe vergelijkende onderzoeken die in het teken staan van nieuwe diplomatieke behoeften en met selectieprocedures die gebaseerd blijven op verdienste en op criteria die passen bij het niveau en de verantwoordelijkheden van de betrokken functies. De inspanningen om gendergelijkheid en een geografisch evenwicht tot stand te brengen, moeten worden voortgezet. Bij de benoeming in hogere functies bij de centrale diensten en delegaties zullen een panel van hogere leidinggevendenden van de EDEO, het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie, alsook vertegenwoordigers van de lidstaten worden betrokken. Dit moet waarborgen dat de aanwervingsprocedure eerlijke en grondig wordt uitgevoerd.

- *de beoordeling van de doeltreffendheid van lopende GVDB-missies en -operaties en de instelling van nieuwe GVDB-missies en -operaties;*

Als ik word benoemd, zal ik er prioriteit aan geven dat alle GVDB-missies en -operaties van de EU regelmatig worden geëvalueerd en beoordeeld om ervoor te zorgen dat zij qua opzet, dat wil zeggen wat betreft oogmerk, mandaat en financiering, hun doel dienen. Dit zal, samen met strategische en regelmatige evaluaties door de Raad, helpen om na te gaan waar deze missies en operaties toegevoegde waarde hebben en waar we nieuwe prioriteiten moeten stellen. Ook zal deze aanpak helpen aanvullende behoeften in kaart te brengen.

- *de versterking van Europa's machtspositie in mondiale aangelegenheden en de bescherming van de EU tegen kwaadwillige beïnvloeding van buitenaf en tegen bedreigingen;*

Alleen door ons tegen kwaadwillige beïnvloeding van buitenaf en bedreigingen te beschermen, kunnen we waarborgen dat de EU een sterke machtspositie heeft op het wereldtoneel. Actoren als Rusland, Iran, Noord-Korea en, tot op zekere hoogte, China streven ernaar onderlinge afhankelijkheidsrelaties als wapen te gebruiken en misbruik te maken van de openheid van onze samenlevingen. Daar moeten we op bedacht zijn. Door dreigingen snel te analyseren en door optimaal gebruik te maken van bestaande instrumenten, waaronder de nieuwe horizontale sanctieregeling voor hybride dreigingen. Ik zal onvermoeibaar samenwerken met mijn collega's in het college om onze burgers, democratische instellingen, economie en kritieke infrastructuur te beschermen tegen externe vijandigheid, onder meer bij de voorbereiding van een nieuwe strategie voor een paraatheidsunie.

- *een samenhangend en krachtiger Europees sanctiebeleid dat niet alleen Rusland belet om zijn agressie voort te zetten, maar zich ook richt tegen het omzeilen en ontduiken van sancties, met inbegrip van de wijze waarop u de capaciteit voor informatie-uitwisseling binnen de EU-instellingen en de lidstaten, maar ook met belangrijke partnerlanden beoogt te vergroten, waarop u iets zult doen aan het gebrek aan afstemming tussen een groot aantal landen, waaronder kandidaat-lidstaten, en waarop u steun verleent aan de totstandbrenging van een gecentraliseerde EU-capaciteit voor sanctiehandhaving en de mogelijkheid voor de Commissie om een afwijking van sancties aan te vechten die door een lidstaat is toegestaan op grond van Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad.*

Het sanctiebeleid van de EU kan pas echt doeltreffend zijn als het volledig wordt gehandhaafd door de lidstaten en niet wordt omzeild. Ik zal aandringen op meer samenwerking om de vele aspecten in verband met omzeiling aan te pakken, onder meer door informatie-uitwisseling. Daarbij denk ik aan belangrijke gelijkgestemde partners, bv. in de G7, maar ook aan kandidaat-lidstaten die als onderdeel van het toetredingsproces de EU-waarden moeten onderschrijven waarop het GBVB is gebaseerd. In het kader van mijn bevoegdheden zal ik samenwerken met de commissaris voor Financiële Diensten en de Spaar- en investeringsunie om de uniforme uitvoering van EU-sancties in de hele EU te ondersteunen.

5. In de aan u gerichte opdrachtbrief staat dat u gebruik moet proberen te maken van de bepalingen van de Verdragen — met name die van artikel 31, lid 2, artikel 41, lid 3, artikel 45, lid 2, artikel 46, leden 2 en 5, van het Verdrag betreffende de Europese Unie — die het mogelijk maken dat besluiten in het kader van het GBVB met gekwalificeerde meerderheid van stemmen worden genomen. Welke belemmeringen ziet u bij de uitvoering van deze taak en hoe denkt u tot een consensus te komen om bij GBVB-besluiten een zo breed mogelijk gebruik van besluitvorming met gekwalificeerde mogelijkheid te maken, vooral gezien de oproep van het Parlement aan de Raad om geleidelijk over te stappen op besluitvorming met een gekwalificeerde meerderheid voor besluiten op terreinen van het GBVB die geen gevolgen hebben op militair of defensiegebied, rekening houdend met de zorgen van sommige lidstaten? Hoe denkt u daarnaast tot een gemeenschappelijke visie te komen over onderwerpen die tot verdeeldheid leiden onder de lidstaten?

Volgens de Verdragen zijn op het gebied van het GBVB specifieke regels van toepassing, waaronder eenparigheid van stemmen in de Raad als algemene besluitvormingsregel. Hoewel unanimiteit getuigt van de eenheid en kracht van de EU, mag het streven naar unanimiteit geen afbreuk doen aan onze daadkracht en het vermogen om te reageren op dringende grote uitdagingen. Dit werd onlangs duidelijk toen de Raad het niet eens kon worden over EU-verklaringen en de Unie er niet in slaagde binnen internationale organisaties met één stem te spreken. Helaas heeft dit ook de EU-steun aan Oekraïne belemmerd, met name doordat de Europese Vredesfaciliteit (EPF) niet optimaal kon worden benut. Wil de Unie sterk staan op het wereldtoneel, dan moet zij in staat zijn sneller en efficiënter besluiten te nemen en belemmeringen bij de besluitvorming weg te nemen. Als hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter zal ik, conform mijn opdrachtbrief, proberen om alle partijen ervan te overtuigen dat dit in het algemeen belang is. Er zijn verschillende oplossingen onderzocht om besluiten met gekwalificeerde meerderheid te kunnen nemen en om het optreden van de Unie op het gebied van het GBVB efficiënter te maken:

- het gebruik van constructieve onthouding, met name in de begindagen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne [bood militair neutrale lidstaten de mogelijkheid zich niet te verzetten tegen de besluiten die in het kader van de Europese Vredesfaciliteit werden genomen om de lidstaten die besloten dodelijke wapens aan Oekraïne te leveren, terug te betalen];
- het gebruik van de in de Verdragen verankerde overbruggingsclausules op grond waarvan de EU bepaalde belangrijke besluiten in het kader van het GBVB met gekwalificeerde meerderheid van stemmen kan nemen, d.w.z. even vlot en snel als andere mondiale spelers. Voor de activering van deze clausules is echter een unaniem besluit van de Europese Raad vereist.

Het GBVB is van oudsher een terrein dat raakt aan nationale soevereiniteit, en om verschillende redenen willen meerdere lidstaten geen stappen doen richting besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid. Ik begrijp dat de vetomogelijkheid door sommigen wordt gezien als de ultieme garantie voor het kunnen vrijwaren van nationale belangen en voor het kunnen blijven uitoefenen van invloed op de besluitvorming van de EU. In sommige gevallen is unanimité echter ook geïnstrumentaliseerd, wat in strijd is met het in het Verdrag verankerde beginsel van loyale samenwerking.

Ik ben dan ook van plan een open discussie met de Raad aan te gaan om het vertrouwen te kweken dat nodig is om benutting van deze clausules te kunnen onderzoeken. Ik ben van mening dat het gebruik van de reeds door het Verdrag geboden mogelijkheden een goede testcase zou zijn, waarbij de lidstaten elkaar kunnen leren vertrouwen waar het gaat om besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid. Ons collectieve doel moet zijn de geloofwaardigheid, consistentie en doeltreffendheid van het externe optreden van de EU te waarborgen en tegelijkertijd de eigen verantwoordelijkheid van de lidstaten te garanderen.

6. De politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2024-2029 hebben tot doel de betrekkingen van de Commissie met het Europees Parlement te versterken. Kunt u nader ingaan op de wijze waarop u, voortbouwend op de toezeggingen van uw voorgangers (en de daarbij vastgestelde beste praktijken):

- *het Parlement (als volwaardig lid van “Team Europa”) vanaf een vroeg stadium proactief en doeltreffend denkt te betrekken bij de uitwerking en ontwikkeling van uw prioriteiten en doelstellingen;*
- *er voor wilt zorgen dat de standpunten van het Parlement terzake in aanmerking worden genomen in uw voorstellen (ook de gezamenlijke voorstellen) voor rechtshandelingen van de Raad over alle onderwerpen die relevant zijn voor de Commissie buitenlandse zaken (zoals beperkende maatregelen en sanctieregelingen), raadplegingen over de prioriteiten en standpunten van het buitenlands beleid van de EU (met name voorafgaand aan de vergaderingen van de Raad Buitenlandse Zaken) en nieuwe of geactualiseerde EU-mededelingen en -strategieën, en er voor wilt zorgen dat het Parlement en met name zijn Commissie buitenlandse zaken systematisch en tijdig op de hoogte worden gebracht van dergelijke voorstellen, raadplegingen en documenten;*
- *er voor wilt zorgen dat er binnen drie maanden na de aanneming van resoluties van het Parlement, ook op het gebied van het GBVB/GVDB, een schriftelijke follow-up wordt verstrekt waarin wordt uiteengezet in hoeverre er rekening is gehouden met de standpunten van het Parlement;*
- *er voor wilt zorgen dat vóór en tijdens internationale onderhandelingen er terzake rekening wordt gehouden met de standpunten van het Parlement, en ook dat het Parlement en met name zijn Commissie buitenlandse zaken in alle stadia van onderhandelingen over internationale overeenkomsten (met inbegrip van niet-bindende overeenkomsten, regelingen, memoranda van overeenstemming), alsook bij de uitvoering en herziening daarvan, onmiddellijk en volledig worden geïnformeerd en dat er niet om een voorlopige toepassing van overeenkomsten wordt verzocht voordat het Parlement zijn goedkeuring heeft verleend; in dat verband vooruitgang denkt te boeken met de herziening van het Interinstitutioneel Akkoord van 2002 over toegang tot gevoelige informatie op het gebied van het GBVB/GVDB (met inbegrip van sancties, de mandaten voor GVDB-missies, de verslagen daarvan en de landenstrategieën die door SVEU's aan het Politiek en Veiligheidscomité worden toegezonden)?*
- *het Parlement (als volwaardig lid van “Team Europa”) vanaf een vroeg stadium proactief en doeltreffend denkt te betrekken bij de uitwerking en ontwikkeling van uw prioriteiten en doelstellingen;*

Als voormalig lid van het Europees Parlement hecht ik grote waarde aan deze parlementaire diplomatie. Indien ik word benoemd, verbind ik mij ertoe om voort te bouwen op bestaande goede praktijken en regelmatig van gedachten te wisselen met het Europees Parlement — met name met de Commissie buitenlandse zaken — over de prioriteiten van het buitenlands beleid van de EU, de doelstellingen en de uitvoering ervan, in het kader van de gestructureerde dialoog over nieuwe voorstellen en mededelingen uit het werkprogramma van de Commissie, en om deel te nemen aan ad-hocuitwisselingen, in de geëigende vorm.

- *ervoor wilt zorgen dat de standpunten van het Parlement terdege in aanmerking worden genomen in uw voorstellen (ook de gezamenlijke voorstellen) voor rechtshandelingen van de Raad over alle onderwerpen die relevant zijn voor de Commissie buitenlandse zaken (zoals beperkende maatregelen en sanctieregelingen), raadplegingen over de prioriteiten en standpunten van het buitenlands beleid van de EU (met name voorafgaand aan de vergaderingen van de Raad Buitenlandse Zaken) en nieuwe of geactualiseerde EU-mededelingen en -strategieën, en ervoor wilt zorgen dat het Parlement en met name zijn Commissie buitenlandse zaken systematisch en tijdig op de hoogte worden gebracht van dergelijke voorstellen, raadplegingen en documenten;*

Als ik word benoemd, verbind ik mij ertoe rekening te houden met de standpunten van het Europees Parlement bij het formuleren van de voorstellen die ik aan de Raad doe. Ik zal de gebruikelijke dialogen op systematische en coherente wijze blijven voeren. Ik zal ook de Commissie buitenlandse zaken (AFET) informeren en raadplegen. Overeenkomstig de vaste praktijk, en ongeacht andere soorten uitwisselingen, zal ik de voorzitter van de Commissie Buitenlandse Zaken schriftelijk in kennis stellen van de resultaten van de Raadsvergaderingen. Ik ben van mening dat een brede en grondige dialoog de meest efficiënte en constructieve manier is om ervoor te zorgen dat naar behoren rekening wordt gehouden met de standpunten en zienswijze van het Europees Parlement. Het standpunt en de acties van het Europees Parlement hebben bijvoorbeeld een belangrijke rol gespeeld bij de doeltreffende wijze waarop derde landen zijn benaderd naar aanleiding van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Ik verbind mij ertoe deze praktijk voort te zetten.

- *ervoor wilt zorgen dat er binnen drie maanden na de aanneming van resoluties van het Parlement, ook op het gebied van het GBVB/GVDB, een schriftelijke follow-up wordt verstrekt waarin wordt uiteengezet in hoeverre er rekening is gehouden met de standpunten van het Parlement;*

Ik verbind mij ertoe bij mijn werkzaamheden terdege rekening te houden met de standpunten van het Parlement en zal de EDEO opdragen dat ook te doen. Ik stel voor om voortdurend in dialoog te blijven en steeds voor follow-up te zorgen, zodat beide partijen zich snel aan de meest recente ontwikkelingen kunnen aanpassen en gelijke tred kunnen houden met het hoge tempo van de internationale ontwikkelingen.

- *ervoor wilt zorgen dat vóór en tijdens internationale onderhandelingen er terdege rekening wordt gehouden met de standpunten van het Parlement, en ook dat het Parlement en met name zijn Commissie buitenlandse zaken in alle stadia van onderhandelingen over internationale overeenkomsten (met inbegrip van niet-bindende overeenkomsten, regelingen, memoranda van overeenstemming), alsook bij de uitvoering en herziening daarvan, onmiddellijk en volledig worden geïnformeerd en dat er niet om een voorlopige toepassing van overeenkomsten wordt verzocht voordat het Parlement zijn goedkeuring heeft verleend; in dat verband vooruitgang denkt te boeken met de herziening van het Interinstitutioneel Akkoord van 2002 over toegang tot gevoelige informatie op het gebied van het GBVB/GVDB (met inbegrip van sancties, de mandaten voor GVDB-missies, de verslagen daarvan en de landenstrategieën die door SVEU's aan het Politiek en Veiligheidscomité worden toegezonden)?*

Als ik word benoemd, zal ik ernaar streven de beginselen van transparantie, verantwoordingsplicht en democratische legitimiteit hoog te houden. Ik zal ervoor zorgen dat het Europees Parlement in alle fasen van de procedure voor internationale overeenkomsten onmiddellijk en volledig wordt geïnformeerd. Daartoe moeten de nodige regelingen worden getroffen om eventueel een vertrouwelijke behandeling te waarborgen.

Wat niet-bindende overeenkomsten betreft, wil ik eraan herinneren dat deze onder de politieke prerogatieven van de Raad vallen, zoals het Hof heeft bevestigd. Niettemin ben ik bereid na te gaan hoe het Parlement op het juiste moment in de procedure op de hoogte kan worden gebracht, met volledige inachtneming van de prerogatieven van de Raad.

Het vigerende instrument voor de uitwisseling van gerubriceerde informatie tussen het Europees Parlement en de Raad op GBVB-gebied dateert van 2002 en is voor verbetering vatbaar. Ik ben vastbesloten samen te werken met het Parlement en de Raad om zo spoedig mogelijk tot een akkoord te komen. Tot die tijd zal ik de leden van het Europees Parlement op de hoogte houden via de vergaderingen van de bijzondere commissie.

7. *Wat zijn de concrete maatregelen die u, voortbouwend op de huidige gevestigde praktijk, wilt nemen om de samenwerking van de hoge vertegenwoordiger (daarbij ondersteund door de Commissie/EDEO) met het Parlement voort te zetten en verder te verbeteren, en kunt u daarbij nader ingaan op de wijze waarop u:*

- *regelmatige gedachteswisselingen denkt te houden, zowel in de plenaire vergadering als met de Commissie buitenlandse zaken (ook in het kader van de “gestructureerde dialoog” en met het oog op uw ad-hocaanwezigheid op zeer korte termijn bij vergaderingen van de commissie in het geval van belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen); ervoor wilt zorgen dat u op gezette tijden de interparlementaire conferenties over het GBVB/GVDB bijwoont;*
- *regelmatig en tijdig de persoonlijke briefings aan de Commissie buitenlandse zaken, zowel voor als na de zittingen van de Raad Buitenlandse Zaken (ook zijn formatie met de ministers van Defensie), denkt te verbeteren, en de noodzakelijke en relevante niet-openbare informatie denkt te verstrekken (onder meer via vergaderingen met gesloten deuren, doch alleen wanneer dit naar behoren is gemotiveerd) over actuele internationale aangelegenheden en de politieke verslagen van de EDEO;*
- *volledig zult blijven samenwerken met de bijzondere commissie van het Europees Parlement;*
- *de gezamenlijke overlegbijeenkomsten over het GBVB wilt intensiveren, met name door uw diensten vooraf schriftelijke informatie te laten verstrekken over alle GBVB-begrotingsbesluiten;*
- *ervoor wilt zorgen dat pas benoemde delegatiehoofden en speciale vertegenwoordigers van de EU voor de Commissie buitenlandse zaken verschijnen en dat zij alleen na bevestiging door het Parlement kunnen worden benoemd, en er ook voor wilt zorgen dat hoofden van GVDB-missies en hoge EDEO-ambtenaren voor de commissie verschijnen en constructieve bijdragen leveren, met name tijdens vergaderingen met gesloten deuren, en dat de organisatie van de “EP-poot” van de “jaarlijkse ambassadeursconferentie” wordt voortgezet; wilt zorgen voor het behoud van een passend geografisch en genderevenwicht bij de benoeming van nieuwe delegatiehoofden en hoge ambtenaren van de EDEO;*
- *de activiteiten van de Commissie/EDEO en het Parlement beter op elkaar wilt afstemmen, bijvoorbeeld door vooraf stelselmatig geplande tijdschema's voor de publicatie van officiële strategische documenten, ministeriële bijeenkomsten en toppen, voorstellen voor het openen van onderhandelingen over internationale overeenkomsten, mensenrechtendialogen en de planning van activiteiten ter ondersteuning van de democratie te delen;*
- *de samenwerking en synergie tussen het Parlement en de EDEO, waaronder ook de EU-delegaties, in kader van officiële bezoeken van leden van het Europees Parlement aan derde landen denkt te blijven faciliteren;*
- *de Europese Dienst voor extern optreden verder wilt uitbouwen tot een echte Europese diplomatieke dienst;*
- *de huidige goede samenwerking tussen verkiezingswaarnemingsmissies van de EU en het Europees Parlement en die van andere internationale organisaties wilt intensiveren;*
- *het Europees Parlement nauwer wilt betrekken bij standpunten en besluiten met betrekking tot het toetredingsproces?*
- *regelmatige gedachteswisselingen denkt te houden, zowel in de plenaire vergadering als met de Commissie buitenlandse zaken (ook in het kader van de “gestructureerde dialoog” en met het oog op uw ad-hocaanwezigheid op zeer korte termijn bij vergaderingen van de commissie in het geval van belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen);*
- *ervoor wilt zorgen dat u op gezette tijden de interparlementaire conferenties over het GBVB/GVDB bijwoont;*

Naast plenaire debatten, met name die inzake de goedkeuring van de jaarverslagen van het Europees Parlement over de uitvoering van het GBVB en het GVDB overeenkomstig artikel 36 VEU, en het jaarverslag over mensenrechten en democratie in de wereld, ben ik van mening dat we de parlementaire besprekingen ook kunnen verbeteren door ons op een beperkt aantal onderwerpen op het gebied van buitenlands beleid te richten, en ons daarbij te concentreren op tijdige, eerlijke en grondige besprekingen, met resultaten die getuigen van onze vastberadenheid en betrokkenheid bij derde partners. Ook kan er worden gedacht aan ad-hocvergaderingen in de juiste constellatie, met name voor spoedeisende besluiten en snel evoluerende situaties. Als ik word benoemd, ben ik ook van plan regelmatig, voor zover mogelijk, de interparlementaire conferenties over het GBVB/GVDB bij te wonen.

- *regelmatig en tijdig de persoonlijke briefings aan de Commissie buitenlandse zaken, zowel voor als na de zittingen van de Raad Buitenlandse Zaken (ook zijn formatie met de ministers van Defensie), denkt te verbeteren, en de noodzakelijke en relevante niet-openbare informatie denkt te verstrekken (onder meer via vergaderingen met gesloten deuren, doch alleen wanneer dit naar behoren is gemotiveerd) over actuele internationale aangelegenheden en de politieke verslagen van de EDEO;*

Ik zal de Commissie Buitenlandse Zaken vóór de vergaderingen van de Raad Buitenlandse Zaken informeren en raadplegen en haar op de hoogte houden van de resultaten daarvan. Het delen van verslagen en informatie heeft geholpen onze kennis over onderwerpen op het gebied van buitenlandse zaken te vergroten en zowel een gemeenschappelijk kader als inzicht in onze acties te ontwikkelen. Als ik word benoemd, zal ik de praktische regelingen van de vorige zittingsperiode (d.w.z. een snellere uitwisseling van informatie langs elektronische weg) volledig blijven uitvoeren. Ook zal ik de betrokken diensten opdracht geven om met het Europees Parlement samen te werken en mij te adviseren over mogelijke verdere verbeteringen, met de nodige waarborgen voor veiligheid en vertrouwelijkheid.

- *volledig zult blijven samenwerken met de bijzondere commissie van het Europees Parlement;*

Zolang de onderhandelingen over een nieuwe regeling tussen het Europees Parlement, de Raad en de hoge vertegenwoordiger over de toegang van het Parlement tot gerubriceerde informatie lopen, zal ik de leden van het Europees Parlement tijdens de vergaderingen met de bijzondere commissie op de hoogte houden van gerubriceerde informatie, met volledige inachtneming van de regels voor het delen van dit soort informatie.

- *de gezamenlijke overlegbijekomsten over het GBVB wilt intensiveren, met name door uw diensten vooraf schriftelijke informatie te laten verstrekken over alle GBVB-begrotingsbesluiten;*

Indien ik word benoemd, verbind ik mij ertoe het Parlement zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de besluiten van de Raad in verband met de GBVB-begroting te informeren over de budgettaire gevolgen, onder meer via de gezamenlijke overlegvergaderingen. Ik zal ook de voorzitter van het Politiek en Veiligheidscomité, het hoofd van de dienst Instrumenten buitenlands beleid (FPI) en het hoger management van de EDEO, in voorkomend geval, opdragen de voorzitters van de Commissie buitenlandse zaken en de Begrotingscommissie, alsook andere relevante leden van het Europees Parlement, te blijven informeren over de uitvoering van de GBVB-begroting.

- *ervoor wilt zorgen dat pas benoemde delegatiehoofden en speciale vertegenwoordigers van de EU voor de Commissie buitenlandse zaken verschijnen en dat zij alleen na bevestiging door het Parlement kunnen worden benoemd, en er ook voor wilt zorgen dat hoofden van GVDB-missies en hoge EDEO-ambtenaren voor de commissie verschijnen en constructieve bijdragen leveren, met name tijdens vergaderingen met gesloten deuren, en dat de organisatie van de “EP-poot” van de “jaarlijkse ambassadeursconferentie” wordt voortgezet; wilt zorgen voor het behoud van een passend geografisch en genderevenwicht bij de benoeming van nieuwe delegatiehoofden en hoge ambtenaren van de EDEO;*

Ik verbind mij ertoe de praktijk voort te zetten om pasbenoemde ambassadeurs en speciale vertegenwoordigers van de EU bij de aanvang van hun mandaat en tijdens hun detachering tijd uit te laten trekken voor gedachtewisselingen met de Commissie Buitenlandse Zaken. Wat de jaarlijkse conferentie van EU-ambassadeurs betreft, heeft de deelname van het Europees Parlement een duidelijke meerwaarde en de voortzetting van de organisatie van de “EP-poot” zal nog meer mogelijkheden scheppen om parlementaire diplomatie te integreren in het optreden van EU-delegaties ten aanzien van derde landen. De selectieprocedures van de EDEO zijn zonder meer gebaseerd op verdienste. Als ik word benoemd, zal ik bijzondere aandacht besteden aan het zorgen voor een passend geografisch en genderevenwicht. De EDEO boekt gestaag vooruitgang in de richting van volledige genderegelijkheid op alle managementniveaus tegen 2025 en maakt ook vorderingen waar het gaat om een beter geografisch evenwicht. Om deze positieve trends te consolideren en onevenwichtigheden aan te pakken, zal ik nauw samenwerken met alle lidstaten en hen aanmoedigen een hooggekwalificeerde en genderevenwichtige pool van kandidaten voor te stellen.

- *de activiteiten van de Commissie/EDEO en het Parlement beter op elkaar wilt afstemmen, bijvoorbeeld door vooraf stelselmatig geplande tijdschema's voor de publicatie van officiële strategische documenten, ministeriële bijeenkomsten en toppen, voorstellen voor het openen van onderhandelingen over internationale overeenkomsten, mensenrechtendialogen en de planning van activiteiten ter ondersteuning van de democratie te delen;*

Wat betreft de informatie die aan het Parlement en de Raad wordt verstrekt over de planning van internationale overeenkomsten in het kader van de jaarlijkse programmering, ben ik – naast mijn toezegging uit hoofde van artikel 218, lid 10, VWEU en de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU – bereid na te gaan hoe we de vroegtijdige uitwisseling van informatie over onze planning kunnen verbeteren om de activiteiten van de Commissie/EDEO en het Parlement beter op elkaar af te stemmen. Ik zal de Commissie Buitenlandse Zaken ook op de hoogte houden van de tijdschema's voor officiële documenten, vergaderingen, missies en dialogen.

Meer in het algemeen wil ik nauw betrokken zijn bij de dialoog die de Commissie vóór en na de goedkeuring van het jaarlijkse werkprogramma met het Europees Parlement en de Raad voert.

- *de samenwerking en synergie tussen het Parlement en de EDEO, waaronder ook de EU-delegaties, in kader van officiële bezoeken van leden van het Europees Parlement aan derde landen denkt te blijven faciliteren;*

Ik verbind mij ertoe de richtsnoeren voor bezoeken van de delegaties van het Europees Parlement te blijven volgen. Ik zal de EDEO opdragen nauw te blijven samenwerken met de diensten van het Parlement gedurende het hele proces van besluitvorming, voorbereiding en uitvoering op het gebied van parlementaire missies in het buitenland, niet in de laatste plaats om te zorgen voor samenhang en complementariteit tussen de werkzaamheden van de EU-delegaties en de parlementaire diplomatie.

- *de Europese Dienst voor extern optreden verder wilt uitbouwen tot een echte Europese diplomatieke dienst;*

Indien ik word benoemd, zal de ontwikkeling van de EDEO tot een “toekomstbestendige diplomatieke dienst van de EU” een topprioriteit zijn. Strategische samenwerking met de Commissie en het Europees Parlement blijft van essentieel belang, onder meer wat betreft begroting en personeelszaken, om ervoor te zorgen dat de EDEO over voldoende financiële en personele middelen beschikt, zodat de EU wereldwijd een geloofwaardige speler op politiek en veiligheidsgebied kan zijn. Van cruciaal belang is dat we dankzij de nadruk op de ontwikkeling en training van personeel voor een gemeenschappelijke diplomatieke en managementcultuur zullen kunnen zorgen. De oprichting van een Europese diplomatieke academie (EUDA) — zoals voorgesteld door het Europees Parlement — zal een centrale rol spelen bij de vorming van een echt Europees diplomatiek korps.

- *de huidige goede samenwerking tussen verkiezingswaarnemingsmissies van de EU en het Europees Parlement en die van andere internationale organisaties wilt intensiveren;*

Het uitstekende teamwerk van het Europees Parlement, de EDEO en de Europese Commissie is van cruciaal belang voor het welslagen van de verkiezingswaarnemingsmissies van de EU. De coördinatie met andere internationale waarnemers moet worden voortgezet, op basis van de verklaring inzake de beginselen voor internationale verkiezingswaarneming, onder meer via jaarlijkse bijeenkomsten van het Parlement, de EDEO en de diensten van de Commissie.

- *het Europees Parlement nauwer wilt betrekken bij standpunten en besluiten met betrekking tot het toetredingsproces?*

Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Uitbreiding om het uitbreidingsproces de komende jaren vooruit te helpen. De steun van het Europees Parlement voor het proces en de samenwerking met de uitbreidingspartners, met name via de gemengde parlementaire commissies met kandidaat-lidstaten, zal bijdragen tot de bevordering van het uitbreidingsproces en ervoor zorgen dat de politieke energie zich richt op de noodzakelijke hervormingen.

Vragen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

8. *Gezien uw opdrachtbrief vertrouwen wij erop dat de HV/VV als een eerlijke bemiddelaar zal optreden bij de ontwikkeling van een echt evenwichtig buitenlands beleid en de SDG's hoog in het vaandel zal dragen. Wat zal, gezien uw overkoepelende rol, uw aanpak zijn bij de werkzaamheden van het college met het oog op een “vernieuwde financiering van het externe optreden”, en hoe zult u er daarbij voor zorgen dat die een evenwichtige regionale en thematische spreiding weerspiegelt, zoals reeds het geval is bij NDICI – Europa in de wereld? Welke concrete maatregelen en initiatieven zult u nemen om “te zorgen voor een betere koppeling tussen intern en extern EU-beleid”, zoals in uw opdrachtbrief staat omschreven? Hoe zult u beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling doeltreffend in de praktijk brengen in alle wetgevings- en politieke processen?*

Gezien uw opdrachtbrief vertrouwen wij erop dat de HV/VV als een eerlijke bemiddelaar zal optreden bij de ontwikkeling van een echt evenwichtig buitenlands beleid en de SDG's hoog in het vaandel zal dragen.

Ik zal niet alleen mijn uiterste best doen om een eerlijk bemiddelaar te zijn, door een echt evenwichtig buitenlands beleid te ontwikkelen dat is opgewassen tegen de huidige geopolitieke realiteit, maar ik ben ook van mening dat het succes van de EU op het gebied van buitenlands beleid volledig afhangt van ons vermogen om met één stem

te spreken, en ik zal ernaar streven deze eenheid te bewerkstelligen door regelmatig overleg met de Raad en de lidstaten. Op die manier kan de EU een succesvolle en praktische bijdrage leveren aan mondiale initiatieven. Zo werkte zij onlangs samen met de VN en haar partners bij het vormgeven van een ambitieus pact voor de toekomst en lukte het ervoor te zorgen dat dit ook werd goedgekeurd.

Als ik word benoemd, zal ik mij onophoudelijk inzetten voor de uitvoering van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN en ervoor zorgen dat deze worden gemainstreamd in het externe optreden van de EU. Dit is gewoon een kwestie van goed buitenlands beleid voeren en op dit punt kan er wat mij betreft geen sprake zijn van compromissen. Bovendien hebben de gevolgen van meerdere crises — klimaatverandering, de COVID-19-pandemie, de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de situatie in het Midden-Oosten — de vooruitgang bij de uitvoering van de SDG's aanzienlijk belemmerd. Om die reden zal het bevorderen en ondersteunen van de verwezenlijking van de SDG's een kernelement van de internationale partnerschappen van de EU blijven; nu al slaagt de EU erin om met haar nieuwe aanpak, ondersteund door de Global Gateway, een grotere en doeltreffendere bijdrage aan de SDG's te leveren. Als het gaat om fragiele staten, om landen die te kampen hebben met instabiliteit of om complexe contexten en andere gevallen waarin de Global Gateway niet het centrale instrument van onze partnerschappen is, zal ik er samen met de commissaris voor Internationale Partnerschappen voor zorgen dat we toch gerichte steun kunnen bieden en dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

Wat zal, gezien uw overkoepelende rol, uw aanpak zijn bij de werkzaamheden van het college met het oog op een “vernieuwde financiering van het externe optreden”, en hoe zult u er daarbij voor zorgen dat die een evenwichtige regionale en thematische spreiding weerspiegelt, zoals reeds het geval is bij NDICI – Europa in de wereld?

De EU zal de toekomstige uitdagingen alleen kunnen aangaan met een nieuwe begroting, die past bij haar ambities. Daar hoort ook een vernieuwde financiering van het externe optreden bij. Wil die financiering effect sorteren, dan moet zij worden opgezet op een manier die geschikt is voor onze samenwerkingspartners en die afgestemd is op onze strategische belangen. Daartoe moeten we ons eerst afvragen wát we willen financieren en vervolgens hóe we onze doelstellingen het best kunnen verwezenlijken en in de praktijk maximale resultaten kunnen boeken. Voor het ontwerpen van het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) zullen we lering moeten trekken uit het huidige MFK, met name wat betreft het belang van eenvoud, flexibiliteit, snelheid en strategische focus. Het volgende MFK zal ook worden vormgegeven in een radicaal andere context dan het vorige. Er staan nu veel grotere geopolitieke en geo-economische belangen op het spel en dat zal tot uitdrukking moeten komen.

Hoewel ik niet op de specifieke inhoud van het voorstel van de Commissie kan vooruitlopen, wil ik benadrukken dat, als u instemt met mijn benoeming tot vicevoorzitter, ik volop aan dit proces zal deelnemen, in nauwe samenwerking met de commissaris voor Begroting en de commissarissen met bevoegdheden op het gebied van externe betrekkingen, om ervoor te zorgen dat het Commissievoorstel voorziet in degelijke en passende financiële instrumenten die het externe optreden van de EU ten volle ondersteunen.

Welke concrete maatregelen en initiatieven zult u nemen om “te zorgen voor een betere koppeling tussen intern en extern EU-beleid”, zoals in uw opdrachtbrief staat omschreven? Hoe zult u beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling doeltreffend in de praktijk brengen in alle wetgevings- en politieke processen?

Indien ik word benoemd tot vicevoorzitter, zal ik, conform mijn opdrachtbrief, regelmatig en tijdig vergaderingen met de commissarissen voor externe betrekkingen beleggen om de externe aspecten van het EU-beleid te bespreken. Zo nodig zal ik daar ook andere commissarissen voor uitnodigen. We moeten ernaar streven de externe dimensie consequent te integreren in ons interne beleid en vice versa. Met datzelfde doel voor ogen zal ik, conform mijn opdrachtbrief, regelmatig debatten in het college voorbereiden over belangrijke kwesties op het gebied van buitenlands beleid. Telkens als ik duidelijke dwarsverbanden met het interne EU-beleid zie, zal ik die benadrukken.

Als ik word benoemd, zal ik er samen met andere leden van het college naar streven de externe dimensie te integreren in ons interne beleid, van beleidsontwerp tot -uitvoering. Dat geldt ook voor begrotingskwesties, waarbij we de koppeling tussen de financiering van het extern optreden en interne beleidsprioriteiten nog zullen versterken. Daardoor zal bijvoorbeeld op alle beleidsterreinen en bij alle besluitvormingsprocessen, voor zover relevant, aandacht worden besteed aan duurzame ontwikkeling. Bovendien zal ik erop aansturen dat de potentiële effecten van EU-beleid in derde landen vroegtijdig in de beleidsvormingsfase worden beoordeeld en geïntegreerd, met inbegrip van de mogelijke cumulatieve effecten van verschillende beleidsmaatregelen van de EU. Daartoe zal ik voortdurend overleggen met onze partners in Brussel en via EU-delegaties, om ons beleid te presenteren, uit te leggen en te verdedigen, en in een vroeg stadium met partners samen te werken. Daarbij hecht ik er grote waarde aan te luisteren naar punten van zorg en daar werk van te maken. Ik wil zo nodig ook zorgen voor gerichte

ondersteuning van onze partners, door de uitrol van EU-beleid te begeleiden met flankerende maatregelen om hen te helpen zich aan te passen aan en te profiteren van de relevante wetgeving. Dit is een fundamenteel onderdeel van de operationalisering van het beginsel van beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling, dat is verankerd in de Agenda 2030 en de bijbehorende SDG 17 inzake partnerschappen, alsook de inzet in het kader van beleidscoherentie voor ontwikkeling krachtens de Verdragen (artikel 208 VWEU).

Vragen van de Commissie internationale handel

9. U bent belast met het vormgeven van een “nieuw buitenlands economisch beleid”, in samenwerking met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie. Kunt u uw eerste ideeën over de inhoud van dit beleid en het beoogde tijdschema schetsen? Wat zal de rol van handel en investeringen zijn in dit beleid? Hoe wilt u gaan samenwerken met de commissaris voor Handel en Economische Veiligheid bij het formuleren en uitvoeren van dit nieuwe buitenlandse economische beleid en bij het vormgeven van de externe betrekkingen van de Unie in het algemeen zonder de mensenrechten en de fundamentele waarden uit het oog te verliezen? Hoe denkt u, in uw rol als vicevoorzitter, ervoor te zorgen dat bij de formulering en uitvoering van Uniewetgeving systematischer wordt gekeken naar de gevolgen daarvan voor onze handelspartners? Hoe wilt u concreet gaan samenwerken met niet-EU-landen die de gevolgen ondervinden van Uniewetgeving, en hoe ziet u de samenwerking met andere commissarissen op dit punt?

U bent belast met het vormgeven van een “nieuw buitenlands economisch beleid”, in samenwerking met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie. Kunt u uw eerste ideeën over de inhoud van dit beleid en het beoogde tijdschema schetsen? Wat zal de rol van handel en investeringen zijn in dit beleid?

In een wereld waarin afhankelijkheidsrelaties steeds vaker als wapen worden ingezet, moet de EU het juiste evenwicht vinden tussen economische openheid, die onmisbaar blijft voor onze welvaart, en de nodige bescherming. Dat laatste vereist dat we een assertievere houding aannemen om onze veerkracht te vergroten, onszelf te beschermen tegen oneerlijke concurrentie en risico's aan te pakken. Als ik word benoemd, zal ik het tot een prioriteit maken om vorm te geven aan het “nieuwe buitenlandse economische beleid”, en zulks samen met de uitvoerend vicevoorzitter voor Welvaart en Industriële Strategie, conform mijn opdrachtbrief, en andere relevante commissarissen, waaronder met name die voor Handel en Economische Veiligheid en Internationale Partnerschappen. Geopolitiek en geo-economie zijn nauw verbonden en vergen dan ook een samenhangend optreden.

Wat de eerste ideeën betreft, heeft de verkozen voorzitter in haar politieke beleidslijnen de algemene aanpak al geformuleerd rond drie pijlers: economische veiligheid, handel en investeringen in partnerschappen. Op basis hiervan verbind ik mij ertoe om, indien ik tot vicevoorzitter word benoemd, samen met de andere leden van het college het beleid verder te ontwikkelen en uit te voeren, en daarbij onder meer gebruik te maken van de onderzoeksbevindingen over dit onderwerp, zoals die van het Draghi-verslag. Ik ben van mening dat we daarbij ook moeten samenwerken met andere instellingen, waaronder het Europees Parlement, de betrokken commissies en hun leden, alsook met internationale partners.

Ik zal met samen de commissaris voor Handel en Economische Veiligheid de economische veiligheid van Europa bevorderen, voortbouwend op de uitvoering van de Europese strategie voor economische veiligheid van 2023, en verder werken aan een nieuwe doctrine inzake economische veiligheid. Ik ben van mening dat onze aanpak ook in de toekomst moet berusten op een risicobeoordeling en dreigingsanalyse die we samen met onze lidstaten maken. Op basis waarvan kunnen we gerichte en evenredige risicobeperkende maatregelen ontwikkelen.

Ik wil het belang benadrukken van de partnerschapscomponent van de EU-aanpak van het economisch veiligheidsbeleid. De EU moet zoeken naar mogelijkheden om wederzijds voordelige partnerschappen aan te gaan, niet in de laatste plaats om te diversifiëren. Daarbij moet worden vermeden dat ons beleid ongunstige neveneffecten heeft op onze betrekkingen met derde landen. Zowel de dialogen over economische veiligheid als de onder meer via de EU-delegaties verrichte diplomatieke inspanningen zullen daarbij een belangrijke rol spelen.

De tweede pijler — handel — is een fundamenteel onderdeel van de betrekkingen met onze partners en we moeten ernaar streven de lopende onderhandelingen af te ronden en tegelijkertijd onderzoeken of het passend is nieuwe onderhandelingen te beginnen en wat daarvan de reikwijdte zou moeten zijn. Als ik word benoemd, zal ik nauw samenwerken met de commissaris voor Handel en Economische Veiligheid om te zorgen voor verdieping van de vrije en eerlijke handelsbetrekkingen met partners overal ter wereld. De nieuwe partnerschappen voor schone

handel en investeringen zullen een belangrijk deel uitmaken van onze brede partnerschappen. Tegelijkertijd moeten we ook bereid zijn zo nodig onze handelsbeschermingsinstrumenten te mobiliseren, een gelijk speelveld waarborgen en ervoor zorgen dat we precies begrijpen welke gevolgen onze interne maatregelen hebben voor onze partners, en bereid zijn hen te ondersteunen en tegemoet te komen aan hun zorgen. Ook de hervorming en versterking van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) zal een prioriteit blijven.

Wat betreft de derde pijler — investeren in partnerschappen — moeten we onder ogen zien dat de EU voor het merendeel van haar doelstellingen met partners moet samenwerken. Ons doel moet zijn met een samenhangend en geïntegreerd “aanbod” te komen dat zowel de EU als de partnerlanden ten goede komt en op grond waarvan beide partijen duurzame, langdurige en wederzijds voordelige partnerschappen kunnen nastreven. Daarbij zal het van essentieel belang zijn om de Global Gateway op een hoger plan te brengen door synergieën met handel en macro-economisch beleid ter ondersteuning van een geïntegreerd pakket te waarborgen en te versterken, en door de Global Gateway verder te verankeren in ons bredere externe optreden en buitenlands beleid.

Hoe wilt u gaan samenwerken met de commissaris voor Handel en Economische Veiligheid bij het formuleren en uitvoeren van dit nieuwe buitenlandse economische beleid en bij het vormgeven van de externe betrekkingen van de Unie in het algemeen zonder de mensenrechten en de fundamentele waarden uit het oog te verliezen?

Ten eerste moet het beleid van de EU altijd gebaseerd zijn op de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele waarden. Zo berust de Global Gateway op de eerbiediging en bevordering van de rechtsstaat, de mensenrechten en internationale normen en standaarden, en worden in het kader van de vrijhandelsovereenkomsten van de EU mensenrechtenbepalingen gekoppeld aan politieke kaderovereenkomsten. Als ik word benoemd, zal ik ernaar streven de mensenrechten te mainstreamen in alle dimensies van onze externe betrekkingen, met inbegrip van het nieuwe economische buitenlands beleid.

In de tweede plaats zie ik, zonder vooruit te lopen op de werkmethoden van de Commissie, dan ook tal van mogelijkheden om bijvoorbeeld de opzet en uitvoering van het nieuwe economische buitenlands beleid in deze configuratie te bespreken. Op grond onze respectieve opdrachtbrieven is er ook een aantal specifieke dossiers waaraan ik verwacht nauw samen te werken met de commissaris voor Handel, en Economische Veiligheid, zoals het versterken van het trans-Atlantische partnerschap met de VS, het beheren van de complexe betrekkingen met China, het versterken van de betrekkingen met het VK, het ontwikkelen van een nieuwe strategische agenda EU-India en meer in het algemeen het onderhouden en verdiepen van onze wereldwijde partnerschappen.

Hoe denkt u, in uw rol als vicevoorzitter, ervoor te zorgen dat bij de formulering en uitvoering van Uniewetgeving systematischer wordt gekeken naar de gevolgen daarvan voor onze handelspartners? Hoe wilt u concreet gaan samenwerken met niet-EU-landen die de gevolgen ondervinden van Uniewetgeving, en hoe ziet u de samenwerking met andere commissarissen op dit punt?

Uit zowel de politieke beleidslijnen, die er duidelijk op aansturen het effect van het EU-recht op niet-EU-landen systematischer te beoordelen, als onze opdrachtbrieven volgt dat de commissaris voor Handel en Economische Veiligheid en ik samen moeten waarborgen dat Europa overlegt met partners die gevolgen ondervinden van onze keuzes en tegemoetkomt aan hun zorgen.

Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat de externe dimensie van ons interne beleid volledig wordt geïntegreerd in het besluitvormingsproces van het college, van beleidsontwerp tot -uitvoering, onder meer op het gebied van financiering. Praktisch gezien versta ik daaronder:

- de potentiële effecten van beleid vooraf beoordelen;
- in een zo vroeg mogelijk stadium van het beleidsvormingsproces een dialoog met partners aangaan;
- een sterkere koppeling ontwikkelen tussen de financiering van het externe optreden van de EU en de interne beleidsprioriteiten van de EU, of het nu gaat om klimaat en energie of om digitale en voedselzekerheid;
- proactief — in Brussel en ter plaatse via de betrokken EU-delegatie — communiceren over nieuwe kansen die het EU-beleid derde landen kan bieden;
- partners met gerichte steun helpen de gevolgen te beperken en zich aan te passen, onder meer door EU-actoren te mobiliseren in het kader van een Team Europa-aanpak, waar en wanneer dit nodig is.

Vragen van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

10. Zult u de bevordering van gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen tot een prioriteit blijven verheffen in alle EU-initiatieven op het gebied van extern optreden? Welke concrete plannen heeft u om gevolg te geven aan het EU-actieplan voor gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen in het externe optreden voor de periode 2021-2025 (GAP III) en verbindt u zich ertoe om samen met de betrokken commissarissen een GAP IV vast te stellen? Welke stappen gaat u ondernemen om uitvoering te geven aan de VN-agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid en daar een prioriteit van te maken, met name wat betreft de integratie van een genderperspectief en de bevordering van de participatie en de leidende rol van vrouwen op alle gebieden die verband houden met vrede en veiligheid? Hoe denkt u schendingen van vrouwenrechten in derde landen, in het bijzonder vrouwelijke genitale verminking en andere schadelijke traditionele praktijken, aan te pakken en bent u van plan steun te blijven verlenen aan vrouwelijke mensenrechtenverdedigers en voorvechters op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, en lhbtqi+-rechten? Hoe gaat u samenwerken met het Europees Parlement en de commissie FEMM daarbij betrekken?

Zult u de bevordering van gendergelijkheid en de versterking van de positie van vrouwen tot een prioriteit blijven verheffen in alle EU-initiatieven op het gebied van extern optreden?

Jazeker. Oplossingen voor de huidige mondiale uitdagingen kunnen alleen duurzaam zijn als er van meet af aan wordt uitgegaan van gendergelijkheid. Als ik word benoemd, beschouw ik het als een absolute prioriteit om gendergelijkheid — en gelijkheid in ruimere zin — te mainstreamen in ons buitenlands en veiligheidsbeleid, niet in de laatste plaats omdat dit van cruciaal belang is voor het welslagen van dat beleid. In de praktijk zal ik ernaar streven een alliantie tot stand te brengen tussen de commissarissen die op grond van hun portefeuille gendergelijkheid en empowerment van vrouwen in hun werkzaamheden moeten mainstreamen.

Welke concrete plannen heeft u om gevolg te geven aan het EU-actieplan voor gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen in het externe optreden voor de periode 2021-2025 (GAP III) en verbindt u zich ertoe om samen met de betrokken commissarissen een GAP IV vast te stellen?

Aangezien het EU-genderactieplan III (GAP III) nog tot 2027 van kracht is, moet de nadruk nu liggen op de uitvoering ervan. Dankzij dit instrument zijn we er al in geslaagd vaart te zetten achter de bevordering van vrouwenrechten en onze inspanningen op dit gebied af te stemmen op het bestaande meerjarig financieel kader. Na 2027 moet een nieuwe strategie zorgen voor een nog hechter verband tussen vrouwenrechten en empowerment enerzijds en het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU anderzijds, overeenkomstig onze internationale samenwerking. De samenhang tussen interne en externe EU-maatregelen op het gebied van gendergelijkheid zal ook worden gewaarborgd door de vernieuwing van de gendergelijkheidsstrategie in 2025.

Welke stappen gaat u ondernemen om uitvoering te geven aan de VN-agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid en daar een prioriteit van te maken, met name wat betreft de integratie van een genderperspectief en de bevordering van de participatie en de leidende rol van vrouwen op alle gebieden die verband houden met vrede en veiligheid?

De VN-agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid (VAV) wordt steeds belangrijker in de context van de huidige geopolitiek en de toename van oorlogen en conflicten. De betrokkenheid van vrouwen bij conflictoplossing en vredesopbouw is van fundamenteel belang voor duurzame vrede. De EU moet daarover een duidelijk en krachtig standpunt innemen om de uitvoering van de VAV-agenda te ondersteunen. Van mijn kant zal ik samenwerken met deskundigen van de EDEO, waaronder de EU-ambassadeur voor gender en diversiteit, om de participatie en leidende rol van vrouwen te bevorderen in alle contexten en bij alle besprekingen die verband houden met vrede en veiligheid. Ik zal ook streven naar verbetering van onze samenwerking met andere internationale en regionale organisaties om de doelstellingen van de VAV-agenda in haar huidige vorm te verwezenlijken. Wat de toekomst betreft, zullen wij beginnen na te denken over het tweede actieplan voor vrouwen, vrede en veiligheid, dat zal worden afgestemd op en geïntegreerd in GAP III. Een en ander zal gelijktijdig plaatsvinden met de uitvoering van de huidige agenda en in partnerschap met geografisch brede coalities van staten en belanghebbenden uit het maatschappelijk middenveld.

In dezelfde geest zal ik ervoor zorgen dat de EU zich opwerpt als een fervent pleitbezorger van een slachtoffergerichte aanpak en van mechanismen voor overgangsjustitie om conflictgerelateerd seksueel geweld aan te pakken. Dat vergt onder meer nauwe samenwerking met het bureau van de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN voor seksueel geweld in conflicten.

Hoe denkt u schendingen van vrouwenrechten in derde landen, in het bijzonder vrouwelijke genitale verminking en andere schadelijke traditionele praktijken, aan te pakken en bent u van plan steun te blijven verlenen aan vrouwelijke mensenrechtenverdedigers en voorvechters op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, en lhbtq+-rechten? Hoe gaat u samenwerken met het Europees Parlement en de commissie FEMM daarbij betrekken?

Hoewel ik denk dat er mondiaal nog nooit zowel belang is gehecht aan het voorkomen van schendingen, is er op het gebied van de verwezenlijking van de mensenrechten voor vrouwen ook sprake van aanzienlijke achteruitgang. 40 % van de vrouwen en meisjes woont in een land waar het niveau van discriminatie nog steeds hoog of zeer hoog is; in 46 landen, waar in totaal 16 % van de vrouwelijke wereldbevolking woont, is huiselijk geweld niet strafbaar. Als ik word benoemd, zal ik erop aandringen dat de EU ten volle gebruikmaakt van haar instrumentarium om verschillende schendingen aan te pakken. Daarbij denk ik onder meer aan gericht optreden van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, speciale gezanten en de EU-ambassadeur voor gender en diversiteit.

Het uitbannen van specifieke schadelijke normen en praktijken, waaronder genitale verminking van vrouwen, zal een belangrijk aandachtspunt blijven bij het externe optreden van de EU. Ik zal erop aandringen uitvoering te geven aan internationale verbintenissen, ook waar het gaat om de verantwoordingsplicht, en daartoe streven naar de vorming van sterke coalities in multilaterale fora. Ik vind het bijzonder belangrijk om op dit gebied samen te werken met de leden van de commissie FEMM. De jaarlijkse werkzaamheden in verband met de Commissie voor de Status van de Vrouw (CSW) juich ik toe en ik zou deze zeer graag willen voortzetten.

De EU wordt wereldwijd nog steeds gezien als voortrekker op het gebied van waarden, mensenrechten en duurzame ontwikkeling. Of we dat ook echt zijn, hangt af van de manier waarop we deze waarden in de praktijk hooghouden, en de bescherming die we mensenrechtenverdedigers kunnen bieden bij hun belangrijke werk. De bescherming van mensenrechtenverdedigers, met inbegrip van vrouwelijke mensenrechtenverdedigers en verdedigers van lhbtq+-rechten, zal centraal blijven staan bij het externe mensenrechtenbeleid van de EU. Zij zullen tot de belangrijkste begunstigden van EU-middelen blijven behoren. Ook de universele decriminalisering van consensuele betrekkingen tussen personen van hetzelfde geslacht zal een doelstelling blijven van het optreden van de EU op het gebied van de mensenrechten. Naar aanleiding van de oproep van het Parlement zal ik ook nagaan hoe we politieke, diplomatieke, samenwerkings- en handelsinstrumenten kunnen gebruiken om dit doel te bereiken.

Ik ben mij ten volle bewust van de uitstekende reputatie en steun van het Europees Parlement op het gebied van non-discriminatie en alle andere gelijkheidskwesities. Ik zie u dan ook als een uiterst belangrijke bondgenoot bij mijn werk op dit gebied, en ik zal nagaan hoe we strategischer kunnen samenwerken.

Vraag van de Subcommissie mensenrechten

11. Welke concrete maatregelen hebt u op het oog om ervoor te zorgen dat, overeenkomstig artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de bevordering van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat een strategische doelstelling vormt in het internationaal optreden van de Unie, met name als het gaat om de toepassing/naleving van de mensenrechtenvoorwaarden in internationale overeenkomsten, de financiële bijstand van de EU en de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten? Beloofd u zich te zullen inzetten voor de bescherming van electorale integriteit en daartoe de EU-richtsnoeren inzake verkiezingsondersteuning en versterkte verkiezingswaarneming te actualiseren? Hoe ziet u het partnerschap met het Europees Parlement op dit gebied?

Welke concrete maatregelen hebt u op het oog om ervoor te zorgen dat, overeenkomstig artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de bevordering van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat een strategische doelstelling vormt in het internationaal optreden van de Unie, met name als het gaat om de toepassing/naleving van de mensenrechtenvoorwaarden in internationale overeenkomsten, de financiële bijstand van de EU en de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten?

Volgens artikel 21 VEU dient het internationale optreden van de Unie te berusten en gericht te zijn op de beginselen die aan haar oprichting ten grondslag liggen, namelijk de democratie, de rechtsstaat, de universaliteit en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid en solidariteit en de naleving van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en het internationaal recht. Dit zijn kernwaarden van de EU en de politieke beleidslijnen

maken glashelder dat een van de prioriteiten van de Commissie erin zal bestaan de waarden van de EU zowel binnen als buiten de EU te bevorderen. Het is ook van belang voor de EU: de veiligheid van EU-burgers hangt onder meer af van de mate waarin de democratie en de mensenrechten in de rest van de wereld worden geëerbiedigd. Als ik word benoemd, verbind ik mij ertoe de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat te bevorderen – niet alleen als wettelijke verplichting uit hoofde van het Verdrag, maar ook als strategische prioriteit. Ik zal deze agenda mainstreamen in nauwe samenwerking met de bevoegde commissarissen, de Raad en de lidstaten, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten en andere speciale vertegenwoordigers van de EU, zodat de EU met haar optreden de mensenrechten en de democratie doeltreffender beschermt en bevordert. Ik zal ook streven naar nauwere samenwerking met internationale organisaties, derde landen en het maatschappelijk middenveld.

Als ik word benoemd, zal ik ervoor zorgen dat we in onze dialoog met derde landen de mensenrechten aan de orde stellen. Wij zullen onze partners blijven ondersteunen en aanmoedigen om hun internationale verplichtingen op het gebied van de mensenrechten na te komen en we zullen voor systematische follow-up zorgen. Mensenrechten zijn universele waarden die inherent zijn aan de waardigheid van elk mens. Ik zal mijn diensten, op het hoofdkantoor en bij de EU-delegaties, opdracht geven om met derde landen samen te werken en verhalen waarin mensenrechten en democratie worden afgeschilderd als een uitvinding van het “Westen”, te weerleggen. Als ik word benoemd, zal ik mij samen met de commissaris voor Binnenlandse Zaken en Migratie en andere relevante commissarissen ook bezighouden met de externe aspecten van migratie. Ik zal mij in het bijzonder inzetten om ervoor te zorgen dat, wanneer migratiekwessies een operationeel onderdeel van onze brede partnerschappen vormen, de grondrechten ten volle worden geëerbiedigd.

Ik besef dat het Europees Parlement er belang in stelt ervoor te zorgen dat mensenrechtenclausules in EU-overeenkomsten zowel doeltreffend als operationeel zijn. De vrijhandelsovereenkomsten die de EU sinds 2009 met derde landen heeft gesloten, zijn gekoppeld aan de mensenrechtenbepalingen in politieke kaderovereenkomsten. Deze clausules bevatten duidelijke, onderling afgesproken doelstellingen en voorzien in institutionele kanalen voor een regelmatige dialoog over mensenrechten en voor samenwerking met actoren uit het maatschappelijk middenveld in partnerlanden. Ingeval er mensenrechtenbepalingen zijn geschonden, kan weliswaar worden overgegaan tot opschorting van EU-overeenkomsten, ook inzake handel, maar dit geldt als een laatste redmiddel. Dialoog heeft, voor zover mogelijk, altijd de voorkeur, zoals blijkt uit de debatten met de EU-lidstaten. In het kader van ons handelsbeleid stimuleren de voorwaarden van het stelsel van algemene tariefpreferenties (SAP) ontwikkelingslanden ook om de mensenrechten te eerbiedigen en het milieu te beschermen. Zoals u weet, zijn de Raad en het Europees Parlement overeengekomen de bestaande SAP-verordening te wijzigen, teneinde het SAP-stelsel ook in de periode 2024-2027 toe te passen, terwijl er over de afronding van de herziening verder wordt onderhandeld.

De wereldwijde sanctieregeling voor de mensenrechten (GHRSR), die in 2020 is ingesteld, zal een belangrijk onderdeel van ons mensenrechteninstrumentarium blijven. In oktober 2024 gold de regeling voor 117 personen en 33 entiteiten. Sancties moeten niet op zichzelf worden gezien, maar als onderdeel van een bredere beleidsaanpak. Het instellen van beperkende maatregelen tegen personen, entiteiten en lichamen, met inbegrip van statelijke en niet-statelijke actoren, die zich schuldig maken aan of betrokken zijn bij ernstige schendingen van de mensenrechten, geeft ook een krachtig signaal af aan potentiële daders. In die zin heeft dit instrument ook een preventieve functie. Als ik word benoemd, zal ik niet aarzelen om voor te stellen de sanctielijsten uit te breiden wegens mensenrechtenschendingen door personen, entiteiten of lichamen, waar ook ter wereld.

De financiële bijstand van de EU voor mensenrechten en democratie is aanzienlijk en cruciaal voor de doeltreffendheid van ons werk op dit gebied. Via het thematisch programma voor mensenrechten en democratie steunt de EU de uitvoering van haar actieplan inzake mensenrechten en democratie. Dit omvat een breed scala aan projecten ter bevordering van onder meer politieke en burgerparticipatie, onafhankelijke media en mediapluralisme, corruptiebestrijding, de bestrijding van straffeloosheid en de uitbanning van foltering. De EU is ook een belangrijke verstrekker van spoedeisende steun aan mensenrechtenverdedigers die gevaar lopen. De steun voor democratie en goed bestuur wordt ook gemainstreamd in bilaterale samenwerking, waarvoor beduidend meer middelen beschikbaar zijn. Verder verleent de Global Gateway steun voor infrastructuurprojecten, waarbij erop wordt toegezien dat partnerlanden de rechtsstaat naleven en hoge normen op het gebied van mensenrechten, sociale rechten en werknemersrechten in acht nemen, met name wanneer deze projecten gevolgen hebben voor lokale gemeenschappen, zoals bij de winning van delfstoffen. Dat zal zo blijven.

Beloof u zich te zullen inzetten voor de bescherming van electorale integriteit en daartoe de EU-richtsnoeren inzake verkiezingsondersteuning en versterkte verkiezingswaarneming te actualiseren?

EU-verkiezingswaarneming blijft als praktisch en doeltreffend instrument van het buitenlands beleid centraal staan bij de EU-beleidsmaatregelen en -strategieën ter ondersteuning van de democratie. Het is een sprekend voorbeeld van interinstitutionele samenwerking, nl. van uitstekend teamwerk van het Europees Parlement, de EDEO en de Commissie. Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de toewijding te prijzen van de geachte Parlementsleden die als hoofdwaarnemer of lid van de verkiezingswaarnemingsmissies van het Europees Parlement hebben gewerkt. Hun bijdrage is van cruciaal belang voor het succes van onze verkiezingswaarnemingsmissies.

De mededeling over verkiezingsondersteuning en verkiezingswaarneming door de EU dateert van 2000. Zonder vooruit te lopen op het resultaat van toekomstige besprekingen of besluiten van het college, zal ik overwegen om tijdens de komende mandaatperiode de vraag aan de orde te stellen of er behoefte is aan een nieuwe mededeling. In dat kader zouden we het belang van verkiezingswaarneming kunnen onderstrepen, eens te meer duidelijk kunnen maken dat de EU verkiezingsondersteuning beschouwt als een essentieel instrument voor de bevordering van de democratie, en eventuele aanpassingen kunnen beoordelen waartoe de huidige uitdagingen voor verkiezingsprocessen wellicht nopen. Het handboek voor EU-verkiezingswaarneming is de afgelopen jaren al regelmatig bijgewerkt. Een vierde editie moet in de loop van 2025 klaar zijn voor publicatie.

Hoe ziet u het partnerschap met het Europees Parlement op dit gebied?

Het Europees Parlement betoont zich een essentiële partner bij de bevordering van mensenrechten en democratie in de wereld door middel van concrete acties, waaronder spoeddebatten, het jaarverslag over mensenrechten en democratie, verkiezingswaarnemingsmissies, landenbezoeken, de Sacharovprijs en andere politieke acties.

Ons partnerschap is solide, maar we kunnen en moeten het nog sterker maken. Als ik word benoemd, ben ik voornemens regelmatig met het Parlement te overleggen. Ik beloof het Parlement ook dat het regelmatig — mondeling of schriftelijk — informatie zal ontvangen over onze politieke en mensenrechtendialogen en andere belangrijke bijeenkomsten.

Het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie, dat het stappenplan voor mensenrechten in het kader van buitenlands beleid van de EU bevat, is verlengd tot 2027. Ik kijk uit naar de standpunten van het Europees Parlement over de uitvoering ervan, maar ook over de prioriteiten voor het volgende plan.

Vraag van de Subcommissie veiligheid en defensie

12. Het strategisch kompas werd vlak na het begin van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne gelanceerd, in een periode waarin de veiligheidssituatie in de buurlanden van de EU en daarbuiten verslechterde. Vindt u dat het strategisch kompas moet worden herzien en dat er ook een dreigingsanalyse en een inventarisatie nodig zijn van de zwakke plekken en tekortkomingen in de capaciteiten en middelen van de lidstaten? De opdrachtbrieven bevatten een toezegging dat u en de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart een witboek over de toekomst van de Europese defensie zullen opstellen. Hoe moet zich dat volgens u eventueel verhouden tot het strategisch kompas en het strategisch concept van de NAVO? Hoe denkt u het Europees Parlement bij al deze strategische beschouwingen en beleidsinitiatieven te betrekken, zodat er rekening wordt gehouden met het standpunt van het Parlement en er meer democratisch toezicht komt op initiatieven en besluiten op het gebied van Europese defensie?

Het strategisch kompas werd vlak na het begin van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne gelanceerd, in een periode waarin de veiligheidssituatie in de buurlanden van de EU en daarbuiten verslechterde. Vindt u dat het strategisch kompas moet worden herzien en dat er ook een dreigingsanalyse en een inventarisatie nodig zijn van de zwakke plekken en tekortkomingen in de capaciteiten en middelen van de lidstaten?

Het strategisch kompas dient sinds 2022 als leidraad voor de inspanningen van de EU om het veiligheids- en defensiebeleid te versterken. De EU heeft haar doelstellingen in aanzienlijke mate verwezenlijkt. De illegale en niet-uitgelokte Russische invasie van Oekraïne en de snel verslechterende dreigingsomgeving hebben geleid tot een gevoel van urgentie. Ik heb dit van nabij ervaren toen ik premier en lid van de Europese Raad was. Er is een Europese consensus dat de EU breder, beter en sneller moet optreden, zowel voor onze eigen veiligheid en defensie als die op mondiaal niveau.

Deze politieke wil wordt inmiddels omgezet in daden en het strategisch kompas leidt tot goede resultaten:

- de EU en haar lidstaten hebben Oekraïne ongekende militaire steun verleend;
- er zijn nieuwe civiele en militaire missies en operaties gestart in Oekraïne, de Republiek Moldavië en de Rode Zee;
- de EU-partnerschappen met de NAVO en strategische partners zijn aanzienlijk versterkt;
- er zijn nieuwe strategieën en instrumenten ontwikkeld om de kwesties inzake veiligheid en defensie op maritiem, ruimte- en cybergebied beter aan te pakken;
- de EU-instrumenten ter bestrijding van hybride dreigingen, cyberaanvallen en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging zijn versterkt;
- de eerste live militaire oefening van de EU werd georganiseerd; en
- er zijn verschillende belangrijke nieuwe initiatieven ontwikkeld om de Europese technologische en industriële defensiebasis te versterken.

Hoewel een groot deel van de acties is uitgevoerd, moet er ook nog veel worden gedaan. We doen en presteren nog steeds onvoldoende. We moeten alles in het werk stellen om Oekraïne te helpen de oorlog tegen Rusland te winnen. We moeten ervoor zorgen dat onze strategieën en beleidsinstrumenten concrete resultaten opleveren. We moeten onze paraatheid op defensiegebied verbeteren, de lidstaten krachtiger stimuleren om militaire vermogens gezamenlijk te plannen, te ontwikkelen, aan te kopen en te exploiteren, en een krachtige defensie-industrie opbouwen. We moeten kritieke-vermogenslacunes verhelpen en nagaan welke financieringsmogelijkheden daarvoor bestaan.

Europa moet zichzelf voorzien van voldoende middelen om zichzelf te verdedigen en te beschermen en potentiële tegenstanders af te schrikken. Om de snel veranderende dreigingsomgeving te kunnen begrijpen en daarop te kunnen reageren, is mijns inziens dringend behoefte aan een nieuwe dreigingsanalyse. Als ik word benoemd, zal ik ben ik bereid om, rekening houdend met die nieuwe beoordeling van de uitdagingen waarvoor de EU staat alsook de stand van de uitvoering van de acties in het kader van het strategisch kompas, samen met de lidstaten na te denken over nieuwe concrete manieren om ons ambitieniveau op het gebied van veiligheid en defensie op te trekken, mede in het licht van het Witboek over de toekomst van de Europese defensie en de toekomstige strategie voor paraatheid van de Unie.

De opdrachtbrieven bevatten een toezegging dat u en de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart een witboek over de toekomst van de Europese defensie zullen opstellen. Hoe moet zich dat volgens u eventueel verhouden tot het strategisch kompas en het strategisch concept van de NAVO?

Het strategisch kompas, waarover met de lidstaten onderhandeld en overeenstemming bereikt is, is een essentieel instrument, dat als leidraad zal blijven dienen bij onze inspanningen om het veiligheids- en defensiebeleid van de EU te versterken. Nu we echter een nieuwe fase zijn ingegaan wat betreft uitdagingen en initiatieven, moeten we dringend kordatere stappen zetten om de defensie van Europa te versterken en de totstandkoming van een echte Europese defensie-unie mogelijk te maken. Als ik word benoemd, is dat precies wat ik samen met de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart van plan ben voor te stellen in het witboek, ook in mijn hoedanigheid van hoofd van het Europees Defensieagentschap.

Voortbouwend op onder meer het strategisch kompas en de strategie voor de Europese defensie-industrie moet uit het witboek de politieke ambitie spreken om zowel de paraatheid van de EU op defensiegebied als die van de lidstaten te vergroten en een echte Europese defensie-unie op te bouwen. Samen met de commissaris voor Defensie en Ruimtevaart zullen wij de grote lijnen voor deze nieuwe defensieaanpak uiteenzetten door de investeringsbehoeften, kritieke vermogenstekorten en financieringsmogelijkheden in kaart te brengen. We moeten de lidstaten beter ondersteunen om gezamenlijk defensievermogens voor hun strijdkrachten te ontwikkelen, aan te kopen en in stand te houden, en deze gereed te maken voor de meest extreme militaire noodsituaties. We moeten ook de koppeling tussen het defensie-industriebeleid op EU-niveau en de nationale prioriteiten op het gebied van aanbestedingen en vermogensontwikkeling versterken en de interoperabiliteit en samenhang met de NAVO blijven waarborgen. We moeten nagaan hoe de EU de lidstaten kan ondersteunen bij het nakomen van hun toezeggingen,

onder meer in het kader van de NAVO, bijvoorbeeld door te helpen bij het opvullen van vermogenslacunes. Het witboek moet duidelijke richtsnoeren en doelstellingen bevatten voor het bereiken van deze doelen.

Het strategisch kompas en de strategie voor de Europese defensie-industrie zijn al volledig in overeenstemming met het strategisch concept van de NAVO, en wij zullen dezelfde aanpak blijven volgen in het witboek. Een sterkere EU betekent een sterkere NAVO. Als ik word benoemd, zal ik er alles aan doen om het strategisch partnerschap van de EU met de NAVO verder te verbeteren, met volledige inachtneming van de beginselen van inclusiviteit, wederkerigheid en besluitvormingsautonomie van de EU, die essentieel zijn voor onze algemene veiligheid.

Hoe denkt u het Europees Parlement bij al deze strategische beschouwingen en beleidsinitiatieven te betrekken, zodat er rekening wordt gehouden met het standpunt van het Parlement en er meer democratisch toezicht komt op initiatieven en besluiten op het gebied van Europese defensie?

Ik ben dankbaar voor de voortdurende inzet en krachtige steun van het Europees Parlement voor onze inspanningen om de rol van de EU op het gebied van veiligheid en defensie te versterken. De steun van het Europees Parlement is van cruciaal belang om de dubbele functie van HV/VV ten volle en met succes te kunnen uitoefenen. Als ik word benoemd, zal ik streven naar een actieve en transparante uitwisseling van informatie, in een zo vroeg mogelijk stadium met het Parlement overleggen en ervoor zorgen dat zijn standpunten worden gehoord over alle onderwerpen die relevant zijn voor de Commissie buitenlandse zaken (AFET), met inbegrip van haar Subcommissies veiligheid en defensie (SEDE) en mensenrechten (DROI). Dit zal onder meer plaatsvinden via regelmatige updates, in de geëigende vorm.